

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
52	RB	In het regeerakkoord zijn de landelijke speerpunten vmeer groen, intensiveren op veiligheid en het versterken van eerste lijnshulp en jeugdhulpverlening. Waar landelijk geïntensiveerd wordt op hoofdlijnen gaat het College voor de gemeente Rijswijk versoberen. En andersom worden extra opbrengsten verwacht door verhoging OZB, waar landelijk een plafond ingesteld gaat worden. Is er bij het opstellen van de begroting afstemming gezocht met de landelijke koers? Zo nee, waarom niet?	1	De gemeente volgt als decentrale overheid de landelijke koers. Uit verschillend onerzoeken is gebleken dat gemeenten te weinig geld krijgen voor het uitvoeren van hun taken. De VNG is in gesprek met het rijk om voldoende middelen voor het uitvoeren van de taken te krijgen. De VNG stelt dat zonder extra geld de ambities van zowel het rijk als gemeente niet kunnen worden waargemaakt. Er moet om die reden snel duidelijkheid komen over het ravijnjaar 2026. De gemeente volgt de lijn van de VNG.			van Damme			
53	RB	Is het College van mening dat deze begroting voor onze inwoners makkelijk te lezen is? Heeft er review plaatsgevonden op de begroting door de ambtenaren die de cursussen gevolgd hebben op het gebied van duidelijker en eenvoudiger schrijven?	1	Er is een flinke verbeter slag gemaakt in vergelijking met vorig jaar door de nieuwe indeling en de aandacht voor de structuur en het taalgebruik. Het blijft tegelijkertijd een omvangrijk document, dat aan voorschriften van de toezichthouder en de wetgeving moet voldoen. De publiekversie van de begroting op de website (financien.rijswijk.nl) maakt het voor inwoners en andere belangstellenden nog beter leesbaar en toegankelijk. We blijven inzetten op verdere verbetering van leesbaarheid en toegankelijkheid.			van Damme			

Inleiding										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
169	GL	Gebiedsregie wordt 'anders georganiseerd'. Wat zijn hiervan de verwachte maatschappelijke gevolgen?	2	De inzet van de drie gebiedsregisseurs was gericht op participatie en leefbaarheid, in samenwerking met o.a. team Veilig, het sociaal domein, woningcorporaties, stichting Welzijn etc. Afspraken, rollen en de taakverdeling in de samenwerking tussen gemeente en de andere partijen zullen wat aangepast worden nu de gebiedsregisseurs niet meer actief zijn. De inzet daarbij is maatschappelijke effecten tot een minimum te beperken, het directe maatschappelijke effect is niet te duiden.	Adri	Daphne	van de Waart			
194	CDA	In de brief van Gedeputeerde Staten van Zuid Holland over het financiële beeld van de gemeente (gevoegd bij de stukken) vraagt GS het college om voorgenomen bezuinigingen (voor advies) voor te leggen aan GS om de hardheid te toetsen. Moet dit gezien worden als een motie van wantrouwen jegens het college of betreft het een mogelijke aankondiging van preventief financieel toezicht op de gemeente? Graag een toelichting van het college. Zijn bij het college al signalen bekend dat GS van Zuid Holland overwegen preventief financieel toezicht in te stellen?	2	Er zijn bestuurlijk en ambtelijk geen signalen dat de provincie overweegt het toezichtsregime te verzwaren. De begroting 2025 die nu voorligt geeft daar ook geen aanleiding voor. Het maatregelen pakket is samengevat op pag. 4 e.v. en bevat concrete, harde maatregelen en geen generieke taakstellingen.	Adri	Daphne	van Damme			
1	BvR	Toelichting en cijfers nieuwe ontwikkelingen: Vanuit diverse bronnen hebben we vernomen dat een deel van de bezuinigingen in de ravijnjaren via de septembercirculaire zijn gecompenseerd. Kunt u aangeven welke consequenties dat heeft voor de gepresenteerde begrotingsjaren?	4	De septembercirculaire is te laat ontvangen om nog in de begroting verwerkt te worden. Via RIB 24.077 bent u geïnformeerd over de inhoud van de septembercirculaire en de financiële effecten voor de begroting.	Adri	Daphne	van Damme			Clairise
43	RB	Over de gehele begroting lijken verscheiden optel fouten te zitten. Zoals bijvoorbeeld pagina 4 onderste tabel 2025. Betreft dit afrondingsverschillen? Kan de verslaglegging in het vervolg in hele bedragen plaatsvinden?	4	De afronding gaat op -duizendtallen hierdoor kan een +/- 1/2 afwijking voorkomen in de totaalstellingen. Voor de leesbaarheid van de begroting is gekozen om zo veel mogelijk tabellen af te ronden op duizentallen waardoor de leesbaarheid van de tabel beter is.	Adri	Daphne	van Damme			
191	CDA	Het CDA verzoekt het college een alternatieve tabel van blz 4 te presenteren, waarin de verschillende blokken van maatregelen ((kadernota en begroting) met opbrengsten tot uiting komen. Kan het college dit presenteren?	4	De kadernotamaatregelen zijn zowel in de halfjaarrapportage als begroting verwerkt. De gevraagde tabel is op de tafeltjesavond gepresenteerd (presentatie tafeltjesavond, dia 6). Kort samengevat: € 1,9 mln. Financiële maatregelen, € 0,9 mln. Efficiency, € 2,9 mln. Extra opbrengsten (OZB, parkeren), € 1,5 mln. Versoberen/stoppen beleid. Daarnaast wordt € 1,4 mln. aan lasten uitgesteld en doorgeschoven naar latere jaren.	Adri	Daphne	van Damme			
192	CDA	In de begroting is een besparing opgenomen op de kapitaallasten van 1,97 mln in 2025. Kan het college deze besparing specificeren? In de kadernota gaf het college nog aan dat een dergelijke maatregel (langere levensduur van activa) ca 0,5 mln per jaar oplevert. Hoe verhoudt deze besparing van 1,97 mln zich tot het eerder genoemde bedrag van 0,5 mln?	4	0,5 mln vanuit verlenging levensduur, 0,4 vanuit de kadernotamaatregelen, 0,9 mln vanwege het doorschuiven van kredieten (verwachte oplevering 2024 naar 2025/2026 waardoor dit geen kapitaallasten geeft in 2025. Dit zijn o.a. geplande investeringen omtrent Nieuw/ver-bouw scholen a 200K; en 34 diverse investeringen die bij elkaar optellen tot 700k aan kapitaallasten die niet 2024 afgerond zijn maar 2025 waardoor deze kapitaallastendruk doorschuift.	Adri	Daphne	van Damme			
2	BvR	Versoberen/stoppen beleid: de mantelzorgwaardering wordt vanaf 2026 afgeschaft. Zijn er geen mantelzorgers meer die een waardering voor dit mooie vrijwilligerswerk niet meer kunnen verwachten?	5	De mantelzorgwaardering stopt niet maar wordt anders vormgegeven. Het anders vormgeven levert een besparing op.	Adri	Daphne	van Malsen			
3	BvR	Extra opbrengsten: Huuropbrengsten Hof van Elsenburg worden niet verhoogd de komende jaren. Waarom worden de huren niet geïndexeerd?	5	Vanuit de kadernota is 300K structureel opgevoerd. De begroting is in lopende prijzen, jaarlijks worden inkomsten en uitgaven geïndexeerd in de P&C cyclus.	Adri	Daphne	van Malsen			
26	CU	De Mantelzorg waardering is vanaf 2026 niet meer in de begroting. Waarom kiest het college voor de afschaffing hiervan? Bij vermindering van het aantal mantelzorgers gaan onze zorgkosten omhoog.	5	De mantelzorgwaardering is voor 2025 met 70K verlaagd ten opzichte van de huidige raming. Voor 2026 ev. Staat deze nog op het reguliere bedrag geraamd.	Adri	Anita en Vincent	van Malsen			
27	CU	Het Isolatieprogramma wordt uitgesteld. Welke gevolgen heeft dat voor de stijgende woonlasten van onze inwoners in de slechtst geïsoleerde woningen?Waarom kan er niet gekozen worden om het geld voor 2027 en 2028 in 2025 en 2026 uit te geven?	5	Het woningsisolatieprogramma richt zich voornamelijk op woningen in het goedkopere segment (woningen met een WOZ-waarde onder de NHG-grens). Veel van deze woningen in Rijswijk zijn onderdeel van een Vereniging van Eigenaar (VvE). De voorbereiding en realisatie van isolatiemaatregelen bij woningen die onderdeel zijn van een VvE vraagt een langere doorlooptijd. Daarom is het voor veel VvE's niet haalbaar om de subsidie in 2025 of 2026 uitgekeerd te krijgen. Het doorschuiven van het budget betekent geen uitstel maar geeft VvE's tijd om de isolatiemaatregelen uit te voeren.	Adri	Daphne	Wit			
44	RB	Het schrappen van de meerkosten zorg betekend voor de ouderen inwoner met enkel AOW en hoge zorgkosten het verschil tussen wel of geen boterham aan het einde van het jaar. Dit is eveneens van toepassing voor mensen in de bijstand en mogelijk ook voor één ouder gezinnen. Is het niet mogelijk om kaders op te stellen zodat mensen die afhankelijk van deze bijdrage zijn hier nog aanspraak op kunnen doen en niet ieder Rijswijker die zijn eigen risico heeft opgebruikt?	5	De regeling meerkosten zorg wordt in zijn geheel geschrapt, vanuit deze regeling is er geen mogelijkheid om maatwerk toe te passen. Wel zijn er andere minima regelingen aan te vragen voor inwoners die financieel niet rondkomen. Onze inwoners kunnen terugvallen op andere regelingen en we spannen ons daarbij in dat mensen niet in de knel komen..	Adri	Anita en Vincent	Bentvelzen			
127	Wij. Rijswijk	De meerkosten zorg regeling wordt geschrapt. Hoeveel keer is er in de afgelopen 10 jaar, per jaar gebruik gemaakt van deze regeling?	5	Per jaar maken ongeveer 1800 tot 2000 inwoners gebruik van deze regeling.	Adri	Anita en Vincent	Bentvelzen			
170	GL	Wordt er minder gemaaid, of wordt er anders gemaaid? Zie versobering beleid 'maaien' van 137 per jaar.	5	Er wordt vanaf 2025 minder gemaaid. Normaal gesproken maaien we gazon 26 keer per jaar, conform het groenbeheerplan. Naar aanleiding van de vastgestelde Kadernota wordt er bezuinigd op maaien. Gazon gaan we dan ook slechts 13 keer maaien.	Adri	Fatih en Mark	Wit			Jolanda Alsemgeest
193	CDA	Wat houden de lasten voor de Orchard in? Waarom zijn de lasten bij de betaling (1,87 mln) anders dan bij het terugdraaien (1,07 mln)?	5	Het project The Orchard is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Bogaard stadscentrum. De kosten voor The Orchard zou oorspronkelijk in termijnen vanaf 2023 t/m 2026 worden betaald. Er is een nieuwe betalingsafpraak met de projectontwikkelaar gemaakt, namelijk dat alles in 2026 ineens wordt betaald. Bij het terugdraaien worden de oude jaren niet getoond en dat is het verschil tussen de lasten van 1,87 mln. en de som van de bedragen voor het terugdraaien. De kosten voor The Orchard worden deels betaald uit een specifieke uitkering vanuit het rijk en deels uit gemeentelijke middelen. De gemeentelijke middelen zijn apart gezet in de reserve Parkeren en in de jaren dat de betalingen niet meer worden gedaan, blijft het geld beschikbaar in de reserve tot de betaling in 2026.	Adri	Wai Bun	van de Waart			
4	BvR	Intensiveringen en nieuw beleid: Slopen van de Marimbahal, wanneer staat deze op de planning? Er wordt voor 2 jaar geld voor uitgetrokken met precies het zelfde bedrag (dit bedrag zal maar 1 keer nodig zijn) toch?	6	Het slopen van de Marimbahal gaat circa 330.000 euro kosten. Op basis van een flora en fauna onderzoek mag er maar een beperkt aantal maanden per jaar gesloopt worden. De sloop vangt daarom op zijn vroegst pas in het 4e kwartaal 2025 aan en loopt mogelijk door tot in het 1ste kwartaal 2026. Om die reden zijn de sloopkosten rechttevenredig in beide begrotingsjaren geraamd.	Adri	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
195	CDA	Het college presenteert een overzicht van intensiveringen van beleid. De kosten hiervan lopen op tot +1,77 mln in 2028. Hoe staat het college tegen het maken van een pas op de plaats door het achterwege laten van deze intensiveringen gedurende de komende 2 jaar (het pauzeren van maatregelen)?	6	Gelet op de groei van de gemeente vindt het college het belangrijk te blijven investeren in de stad.	Adri	Daphne	van Damme			Jeroen

Begroting in een oogopslag										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
128	Wij. Rijswijk	Wat wordt er gedaan met de inkomsten vanuit de woonlasten? Vloeien deze door naar de algemen reserve?	7	De inkomsten uit de afvalstoffenheffing en rioolheffing worden gebruikt om de kosten te dekken voor het ophalen en verwerken van afval en het onderhoud en vervanging van de riolering. De inkomsten zijn nooit hoger dan de kosten die de gemeente hiervoor maakt. De inkomsten uit de OZB vloeien door naar de algemene dekkingsmiddelen.	Daphne	Daphne	van Damme			Remon

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
129	Wij. Rijswijk	Hoezo staat in de inleiding van het stuk dat we lagere inkomsten hebben vanuit het rijk terwijl op pagina 7 duidelijk staat aangegeven dat we 25 miljoen meer krijgen ten opzichten van 2024? Inkomsten rijk 2024 waren €155 miljoen en inkomsten rijk 2025 worden op €180 miljoen begroot.	7	De inkomsten van het rijk bestaan uit meer dan de uitkering van het gemeentefonds. Vanuit de nieuwe systematiek herverdeling van het gemeentefonds ontvangt de gemeente minder algemene uitkering dan volgens de oude methode. Naast toename van de lasten en groei van de gemeente wordt dit niet meegenomen in de middelen van het rijk. Ook ontvang de gemeente een aantal SPUK-gelden vanuit het Rijk welke in de begroting ook geraamd zijn, deze SPUK-gelden zijn echter alleen voor specifieke uitgaven bestemd en niet ter dekking van de overige lasten van de gemeente (verantwoord bij de jaarrekeningen onder de 'SISA-regelingen').	Adri	Daphne	van Damme			
190	CDA	De cijfers in het totaalbeeld voor 2025 en voor 2028 (blz 4) sluiten niet aan op de cijfers uit de onderverdeling, zoals opgenomen in de de blokken Financiële maatregelen, Versoberen beleid etc t/m beleidsintensiveringen, blz 4 ev.]. Voor 2025 bijvoorbeeld bedraagt de totale opbrengst van de maatregelen +3,77 mln (nl verloop van – 3,22 mln naar +0,54 mln), terwijl de optelsom van de opbrengsten van de delen +7,10 mln bedraagt. Voor het jaar 2028 gaat het om +8,55 mln (van -10,54 mln naar -1,98 mln) versus 5,33 mln. Graag een toelichting over deze verschillen.	7	Naast 'overige mutaties' die in de begroting zijn verwerkt, hebben er ook mutaties plaatsgevonden n.a.v. maatregelen vanuit oa. de kadernota. Op blz. 4 staat slechts omschreven welke maatregelen genomen zijn om tot een sluitend beeld te komen, welke los staan van de overige mutaties in de begroting. Deze tabellen kunnen in de toekomst aangepast worden indien een zichtbaar verband wenselijk is.	Daphne	Daphne	van Damme			

Programma Bestuur en Ondersteuning										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
5	BvR	Visie: Wat is de huidige score van de tevredenheid van de RCC? Beter voor Rijswijk ontvangt nog regelmatig klachten van inwoners dat het RCC niet (goed) bereikbaar is.	12	Er is op dit moment geen score van de tevredenheid over het RCC: we meten die (nog) niet. Wel maken wij binnenkort start met onderzoek hiernaar. Daarnaast werken we elke dag aan onze bereikbaarheid. Niet alleen van het RCC (hoe lang moeten mensen wachten voor ze iemand aan de lijn krijgen?), maar ook van de rest van de organisatie (hoe snel worden mensen teruggebeld als het RCC een terugbelverzoek aanmaakt?). We hebben hiervoor interne servicenormen opgesteld. Op basis van data kunnen we zien hoe het gaat en ondernemen we hierop actie als dat nodig is.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			Cristina Oosterbaan
105	PVDA	De dienstverlening van de gemeente wordt al enige tijd matig beoordeeld, ondanks inzet om dit te verbeteren. Hoe zorgen we ervoor dat we de streefwaarde 7.5 ook echt realiseren in 2024 en volgende jaren?	13	De score voor onze algemene dienstverlening schommelt de laatste jaren rond de 6,8. Dit cijfer komt voort uit de vraag 'Wat vindt u -over het algemeen- van de dienstverlening van uw gemeente?', waarbij dienstverlening wordt gepresenteerd als <i>alles wat een inwoner van onze gemeente ziet of ervaart</i> . Dus niet alleen ondersteuning aan een balie, maar ook alle inzet op het gebied van zorg, ondersteuning en samenwerking in buurten en wijken voor inwoners. Dienstverlening is dus een breed begrip. Het verbeteren van de dienstverlening doen we samen, op allerlei terreinen. U ziet dat ook terug in verschillende onderdelen van deze begroting, in de vorm van programma's, uitvoeringsplannen en losse activiteiten. De afgelopen jaren zijn op diverse gebieden al stappen ondernomen om onze dienstverlening te verbeteren. We gaan daarmee door. Voorbeelden zijn het digitaliseren van steeds meer aanvraagprocessen en het aanpassen van werkprocessen om onze dienstverlening verder te verbeteren. We trainen medewerkers op gastgerichtheid en zijn op steeds meer manieren in gesprek over onze dienstverlening. Alle activiteiten bij elkaar moeten leiden tot een hogere tevredenheid over onze dienstverlening.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			Mette-Marieke Verschoor
202	VVD	Er wordt ingezet op verbetering van de telefonische bereikbaarheid van de gemeente. De normen voor de wachttijd gaan echter niet naar beneden. Zou dat geen logisch resultaat moeten zijn van het programma? Blz 13 en 17	13	De vastgestelde norm is het beantwoorden van gesprekken binnen een maximale tijd van 2:30 minuten. Deze wordt vrijwel altijd gehaald. Het verminderen van de maximale wachttijd is niet per se gekoppeld aan het verbeteren van de telefonische bereikbaarheid van de gemeente. Het gaat bijvoorbeeld ook over de interne bereikbaarheid: kan het RCC snel en goed doorverbinden? Wordt er tijdig teruggebeld?	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			
171	GL	De salarislasten van de raad, college, gemeente gaan omhoog als Rijswijk 60.000 plus inwoners heeft. Wordt dit gecompenseerd?	14	Nee, daar ontvangt de gemeente geen specifieke extra middelen voor van het rijk. De bezoldiging voor burgemeester en wethouders en de vergoeding voor werkzaamheden voor raadsleden is vastgelegd in het rechtspostitiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	Sahin			Cristina Oosterbaan
6	BvR	Paspoortpiek: In het zomerreces ontvingen wij berichten dat er juist een achterstand was. Graag toelichting?	17	Er was geen sprake van een achterstand, maar lange wachttijden voor inwoners zonder afspraak. Doordat er mensen massaal op de vrije inloop kwamen, was er een grote druk op onze dienstverlening. Door het optimaliseren van de vrije inloop per 16 september, zijn de wachttijden voor inwoners zonder afspraak verkort naar gemiddeld 10 minuten. Wij ervaren hierdoor nu minder druk bij de publieksbalies.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			Adri Hoogvliet
172	GL	De gemeente wil het oude Raadhuis, na de nodige voorbereidingen, in 2024 in de verkoop te brengen. Is dit al gebeurd of gaat dit nog gebeuren?	17	Dit is nog niet gebeurd. De planning is dat de verkoop nog wel in 2024 gaat starten. De verkoopvoorwaarden zijn vastgesteld in het college van 15 oktober jl.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			Sigrid Lohmann
226	VVD	Waarom heeft de paspoortpiek van dit jaar tot 2028 invloed op de dienstverlening? Dat is een fors aantal jaren. Worden, met besef dat dit wellicht iets te ver vooruitkijken is, maatregelen getroffen om te zorgen dat de volgende paspoortpiek in, naar we aannemen, 2034 kan worden afgewend/direct vanaf het begin kan worden opgevangen?	17	In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Dat veroorzaakte van 2019-2023 een 'reisdocumentendip': verlenging was nog niet nodig voor reisdocumenten aangevraagd van 2014-2018. Vanaf 2024 merken we de effecten van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten: vanaf 2024 komen volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd een nieuw document aanvragen. Dat zijn er dus extra veel ten opzichte van eerdere jaren. Deze piek duurt tot en met 2028. Wij hebben tijdig extra personeel aangetrokken en de openingstijden van de publieksbalies verruimd. Deze acties hebben ervoor gezorgd dat de paspoortpiek geen invloed heeft op onze dienstverlening. Van een volgende paspoortpiek is overigens geen sprake, want de aantallen aanvragen voor reisdocumenten stijgen na 2028 niet meer drastisch. Desalniettemin zijn wij voorbereid op de aantal reisdocument aanvragen die wij vanaf 2034 verwachten. Ook dan worden er tijdig voorbereidingen en maatregelen getroffen om op eventuele drukte te anticiperen.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			
227	VVD	Wat is de gemiddelde afhandeltijd van meldingen gemaakt bij het RCC/online meldingen via bijv. de BuitenBeter-app? Blz. 17 en 18	17	De afspraak die gemaakt is met de afdelingen is dat een melding gemiddeld binnen 10 dagen afgehandeld moet zijn. Er zijn ook meldingen die eerder of later dan de 10 dagen afgehandeld worden. Bijvoorbeeld een melding over asfalt en/of tegels op stoepen wordt gemiddeld binnen 2 dagen afgehandeld. Een melding over zieke bomen heeft meer tijd nodig dan 10 dagen om afgehandeld te worden (2 maanden).	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			Sigrid Lohmann
7	BvR	Het oude Raadhuis: Wat is het minimale verkoop bedrag?	18	Er is nog geen minimale verkoopprijs en in principe wordt pand wordt aan de hoogste bieder verkocht.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			Cristina Oosterbaan
106	PVDA	Wanneer kunnen we nadere info en besluitvorming verwachten over de verkoopvoorwaarden van het oude Raadhuis?	18	De verkoopvoorwaarden voor het oude Raadhuis zijn vastgesteld in het college van 15 oktober jl.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			
115	PVDA	Wat is de planning tot afbraak Trias locatie waardoor wellicht beheerskosten worden bezuinigd Wat zijn de huidige beheerskosten?	18	Voornemen is het pand aan Vidomes te verkopen. Over de planvorming en planning zijn wij momenteel met Vidomes in gesprek. Een datum sloop kan derhalve nog niet genoemd kan worden. De beheerskosten bedragen zo'n € 65.000,- per jaar en worden gemaakt in het kader van het leegstandsbeheer, wetende energie en minimaal onderhoud.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart	van Malsen		Arjen Stam
116	PVDA	Oudejaarsnacht komt er aan, zou ook dit een reden kunnen zijn om op korte termijn te gaan slopen om vandalisme te voorkomen?	18	Sloop voor het einde van het jaar lijkt niet reëel. Maar in het plan van aanpak einde jaarwisselingen worden wel maatregelen genomen.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart	van Malsen		

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
203	VVD	Sinds wanneer is een sociaal raadsvrouw actief binnen de gemeente? Hoe verhoudt het werk van de sociaal raadsvrouw zich tot de werkzaamheden van het Juriidisch Loket? Zijn de werkzaamheden van de raadsvrouw in het verleden geevalueerd en zo ja, wat zijn de uitkomsten?	18	De functie is begonnen in 1996. De huidige sociaal raadsvrouw is er sinds mei 2023. De vorige sociaal raadsman presenteerde zijn bevindingen periodiek en mondeling. Er zijn nu nog geen (officiële) evaluaties vanwege het ontbreken van een digitaal registratiesysteem. Dat systeem is sinds eind maart 2024 actief. 16 april gaf de Sociaal raadsvrouw een presentatie over haar werkzaamheden aan B&W. Vanaf eind maart tot 21 okt zijn er 530 hulpvragen geregistreerd. De meeste vragen gaan over Belastingen & Toeslagen, daarna Inkomen, Voorzieningen en Wonen. Er zal nog een uitgebreider jaarverslag komen. De werkzaamheden van een sociaal raadsvrouw en het Juridisch Loket hebben overlap, maar ze richten zich op verschillende aspecten van het bieden van hulp en advies. Sociaal Raadsvrouw Doelgroep: De sociaal raadsvrouw richt zich vaak op mensen met een laag inkomen of mensen die sociaal kwetsbaar zijn. Dit kan een breder scala aan problemen omvatten, niet alleen juridisch, maar ook sociaal en maatschappelijk. Werkzaamheden: De sociaal raadsvrouw biedt vooral financieel, juridisch of maatschappelijk advies. Ze helpt bij het begrijpen van wetten en regelingen, ondersteuning bij het schrijven van bezwaren, invullen van formulieren (zoals toeslagen, uitkeringen) en kan bemiddelen bij conflicten met (overheids)organisaties. Ze kijkt niet alleen naar de juridische aspecten, maar ook naar de persoonlijke situatie van cliënten, zoals gezin, financiën en psychosociale problemen. Hierdoor kan de sociaal raadsvrouw een doorverwijzende rol spelen naar andere hulpinstanties of maatschappelijke organisaties. D Juridisch Loket Doelgroep: Het Juridisch Loket richt zich op mensen die een juridisch probleem hebben, maar geen of beperkte toegang hebben tot een advocaat. Het Loket is gratis toegankelijk voor mensen met een laag inkomen of beperkte middelen. Werkzaamheden: Het Juridisch Loket biedt voornamelijk juridisch advies op allerlei gebieden, zoals arbeidsrecht, huurrecht, familierecht, consumentenrecht, sociale zekerheid, enz. Ze geven informatie over rechten en plichten, en helpen mensen bij het vinden van de juiste juridische weg. Het Juridisch Loket kan, indien nodig, cliënten doorverwijzen naar gespecialiseerde advocaten of andere juridische diensten als er diepgaand juridisch advies of procesvertegenwoordiging nodig is.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	Sahin			
204	VVD	Wordt de raad betrokken bij het vaststellen van de verkoopvoorwaarden van Hofrust?	18	Nee, de verkoopvoorwaarden voor het oude Raadhuis zijn vastgesteld in het college van 15 oktober jl.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			Emmy Versteeg
228	VVD	Zijn al stappen gezet met een ontwikkelaar van 'hofjeswonen'? Waaruit volgt de wenselijkheid om in te zetten op hofjeswoningen? Is dat een uitspraak van de raad geweest? Is het in het kader van het streven naar gemengde wijken wenselijk om in een wijk waar al redelijk veel ouderen wonen ook nog hofjeswoningen toe te voegen?	18	De inzet op hofjeswoningen volgt uit de door uw raad aangenomen motie 'Onderzoek mogelijkheden hofjeswoning nieuwe stijl voor ouderen in Rijswijk' van 9 november 2021. Het college heeft op basis van deze motie de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de herontwikkeling van de voormalige Trias locatie vastgelegd in een gebiedspaspoort. Het voornemen tot verkoop aan Vidomes is inmiddels gepubliceerd en heeft niet tot reactie van andere geïnteresseerde partijen geleid. Vidomes werkt momenteel haar plannen uit.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart	van Malsen		
8	BvR	Parkeerbelasting: Er komt een forse verhoging van de parkeertarieven rondom het steeds kleiner wordende winkelcentrum in de Bogaard met een verhoging van bijna een euro per uur. U heeft verzocht aan Q-Park haar tarieven niet te verhogen. Is het niet zo dat contractueel is overeengekomen dat Q-Park de tarieven vaststelt in haar parkeergebieden en dat de Gemeente deze dienen te volgen?	19	Afspraak is dat parkeertarieven op straat minimaal gelijk of hoger zijn dan de tarieven in de garage. Door de tarieven op straat te verhogen en de afspraak dat de parkeertarieven in de garages (en de middenberm) voorlopig niet verhoogd worden ontstaat een verschil waardoor hopelijk meer bezoekers van het winkelcentrum gebruik gaan maken van deze parkeervoorzieningen.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			Arjen Stam
117	PVDA	Is het mogelijk een tabel te ontvangen met vergelijking parkeertarieven van de MRDH gemeenten waarom onze toekomstige tarieven zijn gebaseerd	19	Ja dat is mogelijk en wordt verstrekt zodra het beschikbaar is.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			Frank de Jong
118	PVDA	Is de kostprijs verplicht om deze door te berekenen of mag je verhogen	19	De naheffingsaanslag parkeerbelasting mag niet hoger zijn dan de gemeentelijke kosten voor het opleggen van een naheffingsaanslag. In het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen (https://wetten.overheid.nl/BWBR0004912/2024-01-01) (hierna: het besluit) is dit vastgesteld. In het Besluit is een limitatieve opsomming vastgesteld welke lasten mogen worden toegerekend. Het gaat hierbij om een kostentoerekening op ramingsbasis. In het besluit is ook een, jaarlijks te indexeren, maximum bedrag vastgesteld.	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van Damme			Frank de Jong
205	VVD	Kunt u een overzicht geven van de gehanteerde parkeertarieven voor straatparkeren in alle MRDH gemeenten? Dit zou niet moeilijk moeten zijn, aangezien hier volgens de begroting naar is gekeken.	19	Ja, dat is mogelijk	José de Vries Rosengarten	Danny en Siem	van de Waart			Frank de Jong

Programma Veiligheid										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
130	Wij. Rijswijk	klopt het aantal verwijzing naar halt van 2023 wel in het tabel op pagina 21?	21	Dit is inderdaad incorrect. Het juiste aantal is 24.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Narell
45	RB	Het College ambieert een goed werkende crisisorganisatie maar op het budget voor handelen bij calamiteiten wordt bezuinigd. Hoe verhoudt dit zich tot elkaar?	22	Deze vraag heeft betrekking op twee separate budgetten: dat van crisisbeheersing (een thema binnen het veiligheidsdomein) en het handelen bij calamiteiten (een thema binnen energie en klimaat). Het raakvlak met crisisbeheersing m.b.t. de besparing waarop gewezen wordt, heeft enkel betrekking op het lokaal hitteplan, welk plan vanuit energie en klimaat werd opgesteld. De crisisorganisatie is voornamelijk inzetbaar bij andersoortige crisissen; branden, maatschappelijke onrust/ontwrichting, incidenten waarbij sprake is van ontruiming en opvang van mens en dier noodzakelijk is, e.d. Uiteraard zijn extreme weersomstandigheden ook een factor waar rekening mee gehouden wordt, maar hier besteedt de Veiligheidsregio op regionaal niveau aandacht aan (te denken valt aan een neerslagprotocol dat vanuit de Veiligheidsregio is opgesteld voor de gemeenten).	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Selcan
119	PVDA	We werven en selecteren medewerkers voor de nieuwe crisisorganisatie van de gemeente, Is dit intern of werven wij ook extern	22	Binnen onze gemeente zijn er ongeveer 45 medewerkers met een rol binnen de crisisorganisatie. Dit zijn medewerkers die de rol binnen de crisisorganisatie als extra functie uitoefenen naast hun reguliere ambtelijke functie binnen de gemeente. Afhankelijk van de functie binnen de crisisorganisatie, kan de medewerker hard piket of zacht piket draaien. Bij een crisisfunctie met hard piket is de medewerker volgens een rooster om de ongeveer 6 weken ingedeeld en dient 5 dagen lang 24 uur bereikbaar te zijn om opgeroepen te worden in geval van een crisis. Dit zijn medewerkers die bereikbaar, beschikbaar en inzetbaar moeten zijn en een piketvergoeding krijgen. Bij zacht piket is er een kans dat de medewerker opgeroepen kan worden, maar is er geen sprake van een rooster of harde eisen omtrent beschikbaarheid. Deze medewerkers krijgen geen piketvergoeding. Een aantal functies binnen de crisisorganisatie behoeven eventuele inzet buiten onze eigen gemeente, dus op districtelijk of regionaal niveau. De medewerkers die districtelijk of regionaal worden ingezet maken dan deel uit van 'poules' met medewerkers van andere gemeenten. Dat maakt dat onze medewerkers binnen andere gemeenten kunnen worden ingezet, maar ook andersom, dat medewerkers van andere gemeenten (externen) voor ons kunnen worden ingezet. Met de collega's van andere gemeenten meegeteld, telt de crisisorganisatie ongeveer 65 medewerkers.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Selcan

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
120	PVDA	We werven en selecteren medewerkers voor de nieuwe crisisorganisatie van de gemeente, om hoeveel mensen gaat dit in totaal voor een gemeente als Rijswijk	22	Binnen onze gemeente zijn er ongeveer 45 medewerkers met een rol binnen de crisisorganisatie. Dit zijn medewerkers die de rol binnen de crisisorganisatie als extra functie uitoefenen naast hun reguliere ambtelijke functie binnen de gemeente. Afhankelijk van de functie binnen de crisisorganisatie, kan de medewerker hard piket of zacht piket draaien. Bij een crisisfunctie met hard piket is de medewerker volgens een rooster om de ongeveer 6 weken ingedeeld en dient 5 dagen lang 24 uur bereikbaar te zijn om opgeroepen te worden in geval van een crisis. Dit zijn medewerkers die bereikbaar, beschikbaar en inzetbaar moeten zijn en een piketvergoeding krijgen. Bij zacht piket is er een kans dat de medewerker opgeroepen kan worden, maar is er geen sprake van een rooster of harde eisen omtrent beschikbaarheid. Deze medewerkers krijgen geen piketvergoeding. Een aantal functies binnen de crisisorganisatie behoeven eventuele inzet buiten de onze eigen gemeente, dus op districtelijk of regionaal niveau. De medewerkers die districtelijk of regionaal worden ingezet maken dan deel uit van 'poules' met medewerkers van andere gemeenten. Dat maakt dat onze medewerkers binnen andere gemeenten kunnen worden ingezet, maar ook andersom, dat medewerkers van andere gemeenten (externen) voor ons kunnen worden ingezet. Met de collega's van andere gemeenten meegeteld, telt de crisisorganisatie ongeveer 65 medewerkers.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			
229	VVD	Worden maatregelen getroffen om ook inwoners zelf weerbaarder te maken in het geval van crisis? Denk daarbij aan voorlichting over noodpakketten, wat inwoners zelf kunnen en moeten doen etc. Is de VRH daarmee bezig/is er een voornemen dit te gaan doen?	22	De Veiligheidsregio heeft een website (haaglandenveilig.nl) om te informeren over brandveiligheid, zelfredzaamheid, hoe je bureu kan helpen in nood, hoe je kunt handelen tijdens een crisis, etc. Daarnaast ondersteunt de Veiligheidsregio wanneer ketenpartners campagnes uitvoeren, maar voornamelijk zijn ketenpartners zelf actief bezig met het creeren van alertheid voor dergelijke onderwerpen. De brandweer en de andere ketenpartners voeren dus individueel zelf meerdere campagnes om inwoners meer weerbaar en zelfredzaam te maken. Zo heeft de brandweer recent rookmelders uitgedeeld in het kader van brandveiligheid. De gemeente heeft in het kader van awareness creëren, een Veiligheidsdag georganiseerd op 12 oktober 2024. Tijdens de veiligheidsdag hebben de	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Selcan
9	BvR	Wijkveiligheid: Beter voor Rijswijk vraagt al langer om het beter zichtbaar maken van de wijkagent. Kan er worden aangegeven als/hoe vaak de wijkagent per wijk beschikbaar is?	23	De landelijke norm is in principe dat de wijkagent 80% van zijn tijd beschikbaar is voor wijkgerelateerde zaken. 20% van zijn tijd kan hij worden ingezet voor bijvoorbeeld de noodhulp/ME. In de praktijk geldt voor Rijswijk dat wijkagenten gemiddeld meer dan 80% van hun tijd bezig zijn met wijkgerelateerde zaken. Hieronder vallen overigens ook de verplichte trainingen die meerdere keren per jaar gedaan moeten worden bijv. om wapendragend te mogen zijn. Daarnaast zijn ook de andere medewerkers van politie Rijswijk actief in de wijken voor toezicht en handhaving, noodhulp en hulpverlening. Ook zij dragen bij aan de zichtbaarheid van de politie in de wijk. Wijkagenten hebben wel een relatief grote administratieve last door onder andere casussen met verwarde personen, huiselijk geweld, stalking, etc. en de daarbij behorende huisbezoeken, overleggen en vastlegging ervan. Dit gaat ten koste van fysieke zichtbaarheid in de wijk.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Selcan
107	PVDA	Hoeveel meldingen heeft de pandbrigade in 2024 ontvangen? Is er een specifieke trend aan te wijzen in wijken grenzend aan bv. Den Haag?	24	Het totale aantal meldingen bedraagt 338. Er is sprake van een trend als het gaat om meldingen in de wijken grenzend aan Den Haag. In deze wijken gaat het vaker om meldingen over onrechtmatig wonen en achterstallig onderhoud	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Miriam
230	VVD	Zouden enkele cijfers kunnen worden gegeven over de 'winst' (dus niet financieel) die de Pandbrigade tot nu toe heeft gemaakt? Denk hierbij aan afgehandelde meldingen, maar ook aan concreet genomen maatregelen waardoor mensen en inwoners zijn geholpen. (blz 24 en 25)	24	De meldingen bij de Pandbrigade zijn zeer divers alsook de afhandeling ervan. De Pandbrigade heeft 92 meldingen afgehandeld. Op dit moment (oktober 2024) zijn 229 meldingen in behandeling. Daarnaast zijn 17 meldingen doorgestuurd naar interne afdelingen voor behandeling.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Ous
				<u>Achterstallig onderhoud</u> Er zijn veel meldingen van achterstallig onderhoud door huurders van sociale woningcorporaties, die vaak niet goed weten hoe ze reparatieverzoeken moeten indienen of hoe ze de weg naar de huurcommissie kunnen vinden. Het is belangrijk om deze huurders te ondersteunen, zodat zij de juiste stappen kunnen volgen om hun meldingen effectief te laten behandelen.						
				<u>Integrale controle</u> Vanaf de start van de Rijswijkse pandbrigade zijn wij actief onze partners (zoals de brandweer, GGD, politie en Omgevingsdienst Haaglanden) gaan betrekken om integrale controles in de avonduren op te zetten. Samen met onze partners hebben we op 45 adressen een integrale controle uitgevoerd. Voorbeeld zijn inspecties bij vastgoedondernemers, waarin woningen/gebouwen gecontroleerd werden op onrechtmatig wonen (kamerverhuur). Bij een aantal vastgoedondernemers zijn gesprekken gepland naar aanleiding van de constateringen, waarna het bestuurlijk handhavingstraject ingezet kan worden. Een ander voorbeeld is dat bij inspecties in woningen meerdere malen hoarding en woningvervuiling zijn geconstateerd. Dit is integraal opgepakt met de GGD en de woningen zijn schoongemaakt en veilig gemaakt. Ook is hierna hulp ingezet (huishoudelijke hulp, etc.) om te voorkomen dat de bewoner weer in een soortgelijke situatie terechtkomt.						
10	BvR	Aandachtslocatie Stationsgebied: Bent u niet van mening dat goed onderhoud van het station (onderhoud liften en schoohouden) te wensen overlaat? Dat een goed beheer bijdraagt aan de veiligheid?	25	Goed beheer draagt absoluut bij aan het veiligheidsgevoel. Onlangs is het station grondig schoongemaakt. Daarnaast pakken we storingsmeldingen zo spoedig mogelijk op en zijn we met NS in gesprek om het beheer en onderhoud nog beter georganiseerd te krijgen.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen	Wit		Ous
121	PVDA	We richten een fysieke ruimte in op het station, Is deze ruimte al gerealiseerd	25	De ruimte is nog niet gerealiseerd. Na definitieve goedkeuring van het budget zal het 1e kwartaal 2025 gebruikt worden voor renovatie en inrichting van de ruimte. De planning is om in het 2e kwartaal 2025 volledig operationeel te zijn.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Jeroen/ Carole
				We willen de ruimte (momenteel leegstand) gebruiken als werkruimte voor boa's, maar ook een ruimte waar andere partners zoals de politie (wijkagent), de NS, ProRail, HTM en andere actoren waar we de samenwerking mee willen versterken in het kader van veiligheid en leefbaarheid in en rondom het station samenkomen.						
				Door regelmatig fysiek aanwezig te zijn in het station kunnen we snelle interventies ter plaatse toepassen bij incidenten en/of overlastsituaties of meldingen. Het doel is zichtbaarheid en verhogen van het veiligheidsgevoel in en rondom het station, voor zowel de korte als lange termijn.						
				De ruimte zal aan de buitenkant herkenbaar zijn voor reizigers, bezoekers, bewoners rondom het station, maar ook ondernemers in het station als zijnde een ruimte waar Boa's, maar ook andere partners te vinden zijn en dus ook aanspreekbaar en benaderbaar zijn voor vragen en/of meldingen.						
122	PVDA	We richten een fysieke ruimte in op het station, Zo ja, wanneer en hoe zijn de ervaringen van de verschillen 'partners' om over een fysieke ruimte te kunnen beschikken	25	De partners zijn positief over deze gezamenlijke werk- en overlegruimte, omdat er op deze wijze op locatie de mogelijkheid is om met partners samen te komen, elkaar nog beter te leren kennen en de samenwerking te versterken. Deze ruimte dient daarnaast voor, indien nodig, overlegmomenten gericht op (tactisch)	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Carole/ Miriam
173	GL	Er wordt aangegeven dat cameratoezicht wordt uitgebreid rond het station met 2 extra flexibele camera's. Betekent dit dat van de beschikbare camera's er twee worden ingezet bij het stationsgebied? Of zijn dit twee nieuwe camera's?	25	samenwerkingsafspraken en aanpakken gericht op incidenten en of overlastsituaties. Bij het stationsgebied staan op dit moment 3 mobiele camera's (mobiele camera-units of MCU's). Hiervan zijn 2 camera's in eigendom van de gemeente en 1 camera wordt gehuurd van de politie. Naast de 3 bestaande camera's bij het stationsgebied, is er behoefte aan 2 extra flexibele camera's die we op andere plekken in Rijswijk kunnen inzetten waar dit voor de openbare orde en veiligheid (tijdelijk) wenselijk is. Voor de aanschaf van deze 2 extra camera's is nu budget gereserveerd in de begroting 2025-2028. Daarnaast willen we de derde camera die bij het stationsgebied wordt ingezet en nu nog huren van de politie overnemen. Voor de aanschaf van deze camera is ook budget gereserveerd.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Carole/ Miriam
174	GL	Zijn de inspecteurs bijzondere wetten / APV in dienst bij de gemeente? Hoe wordt deze expertise in de organisatie behouden?	26	De inspecteurs bijzondere wetten / APV zijn in dienst bij de gemeente. We behouden de expertise door kennisdeling en samenwerking met partners zoals de Veiligheidsregio, Politie, het Haags Interventieteam (HEIT) en het volgen van opleidingen.	Carole Tefij en Miriam Kremer	Suzanne en Jeroen	Sahin			Carole
Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
11	BvR	Toelichting Indicator 2: De komende jaren wordt een forse uitbreiding gerealiseerd. Houdt u rekening met gewijzigde marktsituaties, zoals een sterke vermindering van de verkoop van elektrische auto's als gevolg van het stopzetten van subsidies en invoering van de houderschapsbelasting. Ook hebben gemeenten aangekondigd de stroomvoorziening van de laadpalen uit te schakelen al het net deze capaciteit niet aankan. Bovendien (kan de gemeente niets aan doen) zijn de tarieven aan de laadpalen met 60 cent per kilowat het hoogste in de regio. In Den Haag betaald met 36 cent.	27	De uitbreiding van laadpalen vindt plaats op basis van vraag (daarbij wordt getoetst of een laadpaal op de gevraagde locatie echt nodig is en wordt onder andere getoetst op gebruik van bestaande laadpalen) en conform de "Strategie Laadinfrastructuur 2023-2030". Het realiseren van het aantal laadpalen uit de prognose is geen doel op zich. De aanbieders van laadinfrastructuur en netbeheerders zijn met elkaar in overleg om eventueel levering van stroom op piekmomenten bij laadpalen te 'knippen' om piekbelasting te verminderen. De tarieven voor de laadpalen in de concessie SGZH2.0 zijn hoger dan het contract dat Den Haag voor zijn laadpalen in het verleden heeft vastgelegd.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank de Jong
123	PVDA	In 2024- 200 laadpunten => In 2025 - 240 laadpunten - hoeveel aansluitingen zijn / worden daadwerkelijk gebruikt, met de wetenschap dat elke laadpunt 2 aansluitingen heeft.	27	Uit de data van de laadpalen blijkt dat er in oktober 370 aansluitingen in gebruik zijn bij 192 laadpalen.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank de Jong
40	CU	Er is toenemende schade en kosten aan openbare verlichting: hoe komt dit? En er is ook een flink verschil tussen de verzekerde kosten en werkelijke kosten: wat is de achtergrond hiervan?	28	Er gebeurt veel in de openbare ruimte. Er vinden veel graafwerkzaamheden plaats door diverse organisaties. Daarnaast wordt er nieuwbouw gepleegd. Door deze werkzaamheden wordt er regelmatig een openbare verlichtingskabel beschadigd. Als de veroorzaker dit niet meldt, dan kunnen wij de schade niet via de verzekering afhandelen, maar blijven wij met de schade en de reparatiekosten achter. Hierdoor komt het voor dat wijken of straten dagenlang niet verlicht worden, omdat er gezocht moet worden waar de storing zit. Het komt ook regelmatig dat maanden later nadat de graafwerkzaamhden van derden zijn afgerond, de storing pas optreedt door kortsluiting van het grondwater door veel regenwater. We zien dat de kosten de laatste jaren aan het stijgen zijn. Deze kosten proberen we te verhalen via de NODR. Bij aanrijdschade hebben we vaste prijsafspraken per lichtmast. Deze vergoeding dekt niet altijd de werkelijke gemaakte kosten. Het percentage dat we kunnen verhalen ligt hier hoger omdat de dader veelal bekend is.	Kees Schieveen	Fatih en Mark	Wit			
46	RB	De parkeertarieven worden verhoogd met ruim 30%. Dit om de kosten hoger te laten zijn dan de Q park tarieven en om parkeren in de wijken te ontmoedigen. Er wordt verwezen naar prijzen in lijn met andere gemeente in het MRDH gebied. Kan er een lijst met gemiddelde parkeertarieven voor straatparkeren voor de H10 gemeenten aangeleverd worden? Lang geleden is door de voormalig wethouder Verkeer afgesproken tussen gemeente en Q park dat de gemeente de tarieven gelijk zou houden aan die van Q-park. Is het College bereid om het gesprek aan te gaan met Q-park over deze verouderde afspraak? Is het verhogen van de parkeertarieven de enige oplossing? Ontmoedigen we hiermee juist niet de bezoekers van bv winkelcentrum de Boogaard waar het aantal bezoekers de afgelopen jaren al flink is afgenomen? Zien we het verhogen van de parkeertarieven als een ondernemers vriendelijk klimaat? Is het mogelijk om het eerste uur parkeren in winkelcentrum de Boogaard ook gratis te maken net als in Oud Rijswijk. Nu is het eerste uur alleen gratis als ie bij Albert Heijn handschannen doet ter waarde van 20 euro.	28	Er is een lijst beschikbaar met parkeertarieven in de voormalige Haaglanden gemeenten en de overige gemeenten in de MRDH.De gemeente heeft geen directe invloed op de parkeertarieven in de parkeergarages bij Bogaard Stadscentrum. Afspraak is dat parkeertarieven op straat minimaal gelijk of hoger zijn dan de tarieven in de garage. Door de tarieven op straat te verhogen en de afspraak dat de parkeertarieven in de garages (en de middenberm) voorlopig niet verhoogd worden ontstaat een verschil waardoor hopelijk meer bezoekers van het winkelcentrum gebruik gaan maken van deze parkeervoorzieningen. In het recente verleden zijn pogingen gedaan om met ondernemers een afspraak te maken over 'gratis' parkeren. Deze afspraken hebben niet geleid tot een resultaat waarmee exploitant en ondernemers konden instemmen.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van Damme	van de Waart		John van Hesik
206	VVD	Degeneratiekosten worden toch altijd doorberekend aan degene die de straat openbreekt, zoals glasvezel bedrijven? Waarom moet Rijswijk daarvoor opdraaien?	28	Ja, dat is correct. De degeneratiekosten zijn per project niet altijd toereikend. Degeneratie vindt echter niet altijd plaats. Ervaring leert dat we totaal per jaar als gemeente niet hoeven bij te dragen.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			Frank de Jong
47	RB	Om de overlast van deelmobiliteit te beperken worden gesprekken gevoerd met de leveranciers. De landelijke tendens is echter dat er steeds meer overlast is van bv deelscooters. Wat wil het College bereiken met de gesprekken die gevoerd gaan worden? Welke afspraken willen zij maken? En wordt er ook handhaving ingezet om de overlast terug te dringen?	29	Er zijn regelmatig gesprekken met de aanbieders van deelmobiliteit. Met de aanbieders van deelscooters zijn afspraken gemaakt over het voorkomen van overlast en over het snel verplaatsen van verkeerd staande deelscooters. Uit onze informatie blijkt niet dat de overlast van deelscooters toeneemt. Er wordt steeds meer gewerkt met het aanwijzen van vaste plekken. Bij station Rijswijk zijn twee kleine hubs voor deelcooters aangelegd. Handhaving is allert op verkeerd geplaatste deelcooters en treedt waar nodig op.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Erwin Vega
12	BvR	Verkeersveiligheid Impuls: Wanneer worden de snelheid flitsers geplaatst op de Prinses Beatrixlaan thv Rijswijk Buiten? We zijn twee wethouders verder hier eerder toezeggingen in hebben gedaan.	30	Het Openbaar Ministerie (OM) is akkoord met het plaatsen van flitspalen in beide richtingen t.h.v. Terras van Sion. In verband met werkzaamheden aan de Warmteling en het vervangen van alle flitspalen in Nederland, konden de twee flitsers niet meteen geplaatst worden. We zijn afhankelijk van het OM voor plaatsing. Naar verwachting wordt in Q1 2025 het vervangen van alle bestaande flitspalen afgerond. Vanaf Q2 start het OM met het plaatsen van flitspalen op nieuwe locaties.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank Bus
13	BvR	Verkeersveiligheid: Wanneer kunnen we de eerste flitspalen verwachten in Rijswijk?	30	De eerste flitspalen staan al in Rijswijk. Het Openbaar Ministerie (OM) is in 2022 akkoord gegaan met het plaatsen van flitspalen op de Generaal Spoorlaan (uitgevoerd) en Prinses Beatrixlaan (in voorbereiding). De nieuwe flitspalen op de Prinses Beatrixlaan worden vanaf Q2 2025 verwacht. In 2023 is het OM ook akkoord gegaan met het plaatsen van flexibele flitspalen op de Schaapweg. De flitspaal heeft er dit jaar al meerdere keren gedurende 2 maanden gestaan. Afgelopen juli is een tweede flexibele flitspaal aangevraagd voor de Huis te Landelaan. Deze aanvraag is nog in behandeling.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Kim Doornebosch
131	Wij. Rijswijk	Er wordt bij iedere basisschool een Dick bruna schoolzone aangelegd. Vervolgens staat er: "Met het budget worden vier schoolzones aangelegd." Betekent dit dat de rest van de scholen al een Dick bruna schoolzone hebben? Zo nee, wanneer krijgen de andere basisscholen ook een schoolzone?	30	In 2025 leggen we de laatste vier schoolzones aan. Hierna zijn alle basisscholen in Rijswijk voorzien van een schoolzone. Als er nieuwe basisscholen bij komen worden deze opgevoerd vanaf 2026.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Kim Doornebosch
175	GL	Samenwerking deelmobiliteit regio: Dit leidt in 2025 tot een concrete aanpak voor een toekomstbestendig deelmobiliteitsstysteem. Is die concrete aanpak er al?	30	Samen met de omliggende gemeenten en MRDH is de laatste tijd gekeken hoe deelmobiliteit (gezamenlijk) in te richten. Omdat de deelmobiliteit markt en de gedachten over deelmobiliteit erg in beweging zijn kost dit extra tijd, maar zal medio 2025 naar verwachting tot een concrete aanpak leiden.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Kim Doornebosch
207	VVD	Waar toe is een voetgangersplan nodig, wat zou je daar eigenlijk in moeten gaan regelen?	30	Als nadere uitwerking van de mobiliteitsstrategie gaan we volgens het STOMP principe de veiligheid en bereikbaarheid voor voetgangers in Rijswijk verbeteren. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de oversteekbaarheid van wegen, verbeteren van routes naar voorzieningen, routes tussen wijken en toegankelijkheid voor mindervaliden van voorzieningen en OV	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank Bus
224	VVD	Wat is sinds het begin van het jaar, maar specifiek sinds het Kaderdebat, gedaan/aan voortgang geboekt/welke stappen zijn gezet met betrekking tot de voetgangersbrug Prinses Beatrixlaan Rijswijk-Buiten?	30	Ten opzichte van de kostenraming van medio 2023 van 3,7 mln. (zoals behandeld tijdens de Kadernota) is in samenwerking met de betrokken derde partijen onderzocht op welke manier de realisatiekosten beperkt kunnen worden. Daarbij is gekeken naar het tracé, de vormgeving en toegankelijkheid voor o.a. kinderwagens en scootmobielen maar zonder liften. Daaruit volgt dat in de begroting een toename van kapitaallasten is verwerkt behorend bij een taakstellend budget van 3 mln. Op dit moment wordt een laatste verkenning van de hoofddragconstructie uitgevoerd en de precieze posities van de dragende kolommen bepaald, ook worden 3D-verbeeldingen gemaakt.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Kim Doornebosch
39	CU	Deelmobiliteit vraag: Er wordt al snel in de begroting de koppeling gelegd tussen 'deelmobiliteit' en 'overlast'. We vermoeden dat dit vooral voor de fiets en scooter zal gelden terwijl Rijswijk deelmobiliteit voor de auto zou toejuichen omdat het juist veel ruimte en groen kan opleveren. Is dit correct? En welke stimulatie is er voor deelmobiliteit van de auto?	31	Op dit moment wordt het aantal deelauto's in Rijswijk met ongeveer 20 voertuigen uitgebreid. Totaal zijn er dan 35 deelauto's in Rijswijk van GreenWheels, MyWheels en Hely. Dit is zonder particuliere deelmobiliteit initiatieven. Met omliggende gemeenten en MRDH wordt nu gekeken hoe we deelmobiliteit in de regio kunnen versterken en beter reguleren. Er zijn regelmatig gesprekken met de aanbieders van deelmobiliteit. Met de aanbieders van deelscooters zijn afspraken gemaakt over het voorkomen van overlast en over het snel verplaatsen van verkeerd staande deelscooters. Uit onze informatie blijkt niet dat de overlast van deelscooters toeneemt. Er wordt steeds meer gewerkt met het aanwijzen van vaste plekken. Bij station Rijswijk zijn twee kleine hubs voor deelscooters aangelegd.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank de Bruin
209	VVD	Wat is 'Ov50/30'?	32	In de mobiliteitsstrategie is vastgelegd dat we de snelheid op diverse wegen gaan verlagen van 50 km/u naar 30 km/u. Dit heeft gevolgen voor de dienstregeling van bussen, die kunnen minder hard rijden. Er wordt nu regionaal een studie gedaan naar de gevolgen voor het openbaar vervoer en hulpdiensten van de ombouw van 50 km/u naar 30 km/u.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank Bus
124	PVDA	Wielklemmen - Betekent dit ook dat we gaan toewerken naar een algemene 'wegsleepregeling' in de gemeente Rijswijk	33	Dit onderwerp zal in het kader van de Kadernota Parkeren aan de orde komen. Bedoeling is dat er een regeling komt waarbij iedereen die binnen nader vast te stellen criteria het risico loopt om een wielklep opgelegd te krijgen.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van Damme	van de Waart		Frank de Jong
125	PVDA	Wielklemmen - Zo ja, wat is hiervan de planning	33	Planning is mede afhankelijk van de nieuwe Kadernota Parkeren. Wij verwachten dat een regeling eind 2025 klaar kan zijn.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van Damme	van de Waart		Frank de Jong

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
132	Wij. Rijswijk	Waarom verschillen onze tarieven voor het laden aanzienlijk ten opzichte van gemeentes om ons heen ?	33	Rijswijk is aangesloten bij de concessie (contract SGZH2.0 met Equans) waarbij is vastgelegd dat het laadtarief jaarlijks geïndexeerd mag worden. De tarieven zijn opgebouwd uit stroomkosten en kosten die door aanbieders van laadpassen in rekening worden gebracht. In de gemeente Rotterdam en enkele andere gemeenten zijn ook nog openbare laadpalen die vallen onder een eerder contract. Daar geldt tot en met 2025 een tarief van €0,26 per geladen kWh (ex btw). Den Haag heeft een eigen contract waarbij bij elke openbare laadpaal dezelfde prijs voor de elektriciteit geldt. De prijs is daar € 0,33 per kWh inclusief btw.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank de Jong
133	Wij. Rijswijk	Is er invloed vanuit de gemeente op het prijsbeeld bij de laadpalen ?	33	Rijswijk heeft beperkt invloed. Rijswijk is aangesloten bij de concessie (contract SGZH2.0 met Equans), deze concessie loopt eind 2025 af. In de onderhandeling over een nieuwe concessie zal ook de prijs aan de laadpaal onderdeel zijn van de afspraken	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			
134	Wij. Rijswijk	Is er een kickback fee afgesproken in de concessieovereenkomst voor de gemeente as er een bepaald hoeveelheid KWH wordt afgenomen ?	33	De gemeenten krijgen een vaste vergoeding (€ 0,03) per gebruikte kWh.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			
135	Wij. Rijswijk	In welke gebieden in Rijswijk worden de komende jaren de reguleringstijden uitgebreid?	33	In alle gebieden waar nu al parkeerregulering (betaald parkeren) geldt.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			
136	Wij. Rijswijk	Hoe worden de tarieven berekend die in het huidige consessieovereenkomst voor onze laadpalen ?	33	Rijswijk is aangesloten bij de concessie (contract SGZH2.0 met Equans) waarbij is vastgelegd dat het laadtarief jaarlijks geïndexeerd mag worden. De tarieven zijn opgebouwd uit stroomkosten en kosten die door aanbieders van laadpassen in rekening worden gebracht.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			
137	Wij. Rijswijk	Hoe kan het dat een snellader van Tesla ongeveer 25 cent per kwh goedkoper is dan een normale laadpaal in de gemeente Rijswijk?	33	De snelladers vallen niet onder de concessie. De gemeente heeft geen invloed op te tarieven die door derde partijen in rekening worden gebracht. Rijswijk is aangesloten bij de concessie (contract SGZH2.0 met Equans) waarbij is vastgelegd dat het laadtarief jaarlijks geïndexeerd mag worden. De tarieven zijn opgebouwd uit stroomkosten en kosten die door aanbieders van laadpassen in rekening worden gebracht.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank de Jong
210	VVD	Ten aanzien van parkeren worden allerlei maatregelen voorgesteld in de begroting (die dus ook geld opleveren) ten aanzien van de uitbreiding van gereguleerd parkeren. Dit vooruitlopend op een nieuwe parkeernota. Is dit, gelet de eerdere discussies hierover in de raad, verstandig om te doen?	33	De keuzes ten aanzien van het uitbreiden van parkeerregulering in gebieden rond gebiedsontwikkelingen is reeds opgenomen in de in april 2024 vastgestelde mobiliteitsstrategie. In de in juli vastgestelde kadernota is uw raad akkoord gegaan met een toename van inkomsten bij parkeren. Dit betrof verhoging van tarieven voor straatparkeren, uitbreiden reguleringstijden en invoeren van parkeerregulering rond gebiedsontwikkelingen. In verband met de bezuinigingen van het rijk die ook de financiële positie van de gemeente Rijswijk raakt en de wens om de schaarse ruimte eerlijker te verdelen heeft het college scherpe keuzes moeten maken en dienen we zo snel mogelijk te starten. De keuze voor het uitbreiden van reguleringstijden in bestaande gebieden en het verhogen van de tarieven voor straatparkeren kunnen een bijdrage leveren aan de doelstellingen om Rijswijk bereikbaar en leefbaar te houden. Deze en andere keuzes worden later verder uitgewerkt in de Kadernota Parkeren	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart	van Damme		
208	VVD	Mogen wij het overdrachtdossier ontvangen over CID Binckhorst?	35	Deze zin is per abuis blijven staan, de informatie die u in de RIB van 26 september heeft ontvangen is hetzelfde als in het overdrachtdossier.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Frank de Jong
211	VVD	Zijn de werkzaamheden aan haltes een verantwoordelijkheid van de gemeente of van de vervoerder? En als het van de gemeente is, compenseert de vervoerder dan de gemeente als de vervoerder kiest voor langere bussen?	35	De werkzaamheden aan haltes zijn een verantwoordelijk van de gemeente. Kosten voor de verlenging van haltes worden (grotendeels) vergoed door de MRDH.	Ron den Dulk en Carine Greeve	Fatih en Mark	van de Waart			Arjan Gerritsen

Programma Economie										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
176	GL	Hieruit blijkt dat ondernemers het ondernemers- en vestigingsklimaat nog altijd ongeveer hetzelfde waarderen (6,5). Voor de toekomst hebben we als doel een waardering met een 7. Hoe gaat de gemeente dat doen, het verhogen van de waardering?	36	Wij werken aan de verbetering van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Door digitalisering en bijvoorbeeld het digitaal stelsel omgevingswet is de verwachting dat de dienstverlening verbetert. De focus voor het verbeteren van het vestigingsklimaat in 2025 ligt op het organiseren van meerdere ondernemersbijeenkomsten, samenwerking met de BBR, werkbezoeken, gebiedsmakelaars en nauwe samenwerking samen met winkelcentrummanagers.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Sander + Christianne
48	RB	We ambieren een goed vestigingsklimaat voor ondernemers. Hoe verhoudt zich dit tot bijvoorbeeld het verhogen van de parkeertarieven voor klanten of het verhogen van de gemeentelijke heffingen? Hoe ervaren ondernemers in Rijswijk het huidige vestigingsklimaat?	37	Ondernemers beoordelen het vestigingklimaat met 6,5 dat is beter dan de vorige peiling. We streven naar een goed vestigingsklimaat voor ondernemers door het eerste uur parkeren in de winkelgebieden gratis te houden.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			
138	Wij. Rijswijk	In de totale lasten gaan vanaf 2026 erg omlaag binnen de meerjarige exploitatie van economie. Waar we in de periode van 2019 tot 2025 gemiddeld rond de 1.200.000 aan totale lasten hebben, gaan we vanaf 2026 ruim twee ton minder uitgeven per jaar. Welke bezuinigingen vinden hier plaats en hoe gaan we dat terug zien in de stad?	37	In 2023 en 2024 zijn diverse beleidstukken vastgesteld. Hiermee is een goede beleidsmatige basis gelegd voor de komende jaren. In 2025 ligt de focus op beleidsuitvoering en zal geen nieuw beleid worden gemaakt.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Ron + Christianne
139	Wij. Rijswijk	De volgende zin vinden we terug onder het kopje 'functiemenging': "We verwachten dat de index werken-wonen nog meer naar elkaar toegroeit" Wat betekent het naar elkaar toegroeien van de index werken en wonen? We zitten nu op 55,7%, gaat het in de toekomst dalen of stijgen? En wat doet de gemeente hieraan om hier actief op te sturen?	37	De indicator functiemenging geeft de verhouding weer tussen het aantal banen en woningen in Rijswijk. Op dit moment zitten we op 55,7%. Dit betekent dat Rijswijk meer banen heeft dan woningen. We verwachten in 2025 550 nieuwe woningen op te leveren. We vinden het belangrijk dat we met de groei van onze stad ook zorgen voor een groei aan werkgelegenheid. Conform de strategie toekomstbestendige werklocaties staan we functiemenging op de acht werklocaties niet toe, afgezien van het Havenkwartier en Kesslerpark. De overige werklocaties blijven behouden voor werkgelegenheid. Daar waar mogelijk zetten wij in op het beter benutten van de ruimte bijvoorbeeld door te intensiveren.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Sander + Christianne
140	Wij. Rijswijk	De lasten bij 3.1 'economische ontwikkeling' dalen, wat is hier de reden van en hoe gaat Rijswijk dit merken?	37	In 2023 en 2024 zijn diverse beleidstukken vastgesteld. Hiermee is een goede beleidsmatige basis gelegd voor de komende jaren. In 2025 ligt de focus op beleidsuitvoering en zal geen nieuw beleid worden gemaakt.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Sander, Christianne
212	VVD	Wat gaat u doen om de ondernemerswaardering van 6,5 naar 7 te krijgen?	37	Wij werken aan de verbetering van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Door digitalisering en bijvoorbeeld het digitaal stelsel omgevingswet is de verwachting dat de dienstverlening verbetert. De focus voor het verbeteren van het vestigingsklimaat in 2025 ligt op het organiseren van meerdere ondernemersbijeenkomsten, samenwerking met de BBR, werkbezoeken, gebiedsmakelaars en nauwe samenwerking samen met winkelcentrummanagers.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Sander, Christianne
108	PVDA	Het ondernemersklimaat wordt matig beoordeeld. Toch streeft u naar een betere beoordeling terwijl bedrijfsregelingen etc. vanuit de gemeente worden versoberd. Hoe denkt u een betere beoordeling te realiseren?	38	Ondernemers beoordelen het vestigingklimaat met 6,5 dat is beter dan de vorige peiling. In 2023 en 2024 zijn diverse beleidstukken vastgesteld. Hiermee is een goede basis gelegd voor de komende jaren. In 2025 ligt de focus op beleidsuitvoering en zal geen nieuw beleid worden gemaakt. De beleidstukken hebben ervoor gezorgd dat er heldere kaders zijn gerealiseerd. Ondernemers weten hierdoor goed waar zij aan toe zijn en waar rekening mee moet worden gehouden. Om een betere beoordeling te realiseren zullen wij de focus leggen op het organiseren van meerdere ondernemersbijeenkomsten, samenwerking met de BBR, werkbezoeken, nauwe samenwerking samen met winkelcentrummanagers. Daarbij hebben wij ook een gebiedsmakelaar in Plaspoelpolder gevestigd om goed in contact te zijn met ondernemers en signalen op te halen.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			
141	Wij. Rijswijk	Volgens het kopje 3.4 'economische promotie' groeit Rijswijk hard en moeten we volgens het coalitieprogramma Rijswijk gezond mee laten groeien. We zien echter dat bedragen hetzelfde blijven terwijl er veel nieuwe gebieden in Rijswijk bijkomen. Hoe gaan we met dezelfde uitgaven als de afgelopen 10 jaar deze groei en ambities verwezenlijken? Is hier niet meer budget voor nodig?	41	In 2023 en 2024 zijn diverse beleidstukken vastgesteld. Hiermee is een goede basis gelegd voor de komende jaren. In 2025 ligt de focus op beleidsuitvoering en zal geen nieuw beleid worden gemaakt. Daarnaast is in de strategie werklocaties bepaald dat wij de 8 werklocaties exclusief beschikbaar houden voor economische invulling en worden er in Rijswijk Buiten nieuwe bedrijfskavels uitgegeven. Hiermee zorgen wij voor voldoende fysieke ruimtevraag voor bedrijvigheid. Waar mogelijk maken we gebruik van subsidies vanuit de MRDH en provincie.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Sander, Christianne
30	CU	Wat is de financiële bijdrage per centrummanager?	42	In de begroting is rekening gehouden met een bijdrage van 25.000 euro voor centrummanager oud Rijswijk en een bijdrage van 35.000 euro voor de centrummanager Bogaard stadcentrum.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Suzanne, Jeroen
31	CU	- Houdt de centrummanager voor Oud-Rijswijk zich ook bezig met het bestrijden van winkelleegstand?	42	De centrummanager zet zich actief in op het aantrekkelijk houden van het winkelcentrum om zo de leegstand te minimaliseren. Wanneer er wel sprake van leegstand is legt de centrummanager contact met de eigenaar wanneer er een kandidaat is met interesse in een pand.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	van Damme			Hannan

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
34	CU	Hoeveel geld is er beschikbaar in deze begroting voor vergroening en klimaatadaptieve maatregelen in de Plaspoelpolder? Welke plannen heeft het college concreet?	42	De planning is dat in 2025 € 115.000,- wordt besteed aan het inrichten van groene parkeerplaatsen in de Treubstraat. Het gaat om 16 parkeerplaatsen. Ook worden er 7 bomen geplaatst. Hiervan wordt €65.000 betaald door Stadsbeheer/Energie en Klimaat en €50.000 door team Economische zaken. In 2026 is € 360.000,- gereserveerd voor een infiltratierool in de Verrijn Stuartaan; hiervoor krijgen we € 36.000,- subsidie van het Rijk. Samen met het IPP doen wij een aanvraag voor de subsidie werklandschappen voor de toekomst met als doel het vergroenen van de Frijdastraat en de Van Gijnstraat. Waar mogelijk maken wij gebruik van subsidies van de MRDH en Provincie.	Christianne Helder	Suzanne en Jeroen	Wit			Kitty, Christianne, Sander

Programma Onderwijs										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
14	BvR	Onderwijs: Absoluutverzuim tussen 2024 en 2025 is ruim een verdubbeling wat is de oorzaak?	43	in vergelijking met het schooljaar 2021-2022 is in het schooljaar 2022-2023 zijn de cijfers absoluut verzuim sterk gestegen. Hiervoor zijn 2 redenen. Vanaf het schooljaar 2022-2023 hebben we onze registratie aangepast. In tegenstelling tot eerdere jaren worden nu alle leerplichtige leerlingen die op enig moment geen schoolinschrijving hebben, meegeteld ook als ze in een onderzoekstraject zitten dat gaat leiden tot een vrijstelling of als ze bijvoorbeeld maar een week geen schoolinschrijving hebben (dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij verhuizingen). Daarnaast blijft de instroom aan leerlingen die zijn aangewezen op nieuwkomersonderwijs hoog. Deze leerlingen kunnen vaak niet direct op een school of nieuwkomersklas instromen, zo moet bij VO-leerlingen eerst het onderwijsniveau bepaald worden voordat een kind geplaatst kan worden in één van de nieuwkomersklassen. In deze tijd heeft zo'n leerling geen schoolinschrijving en wordt dus meegerekend als absoluut verzuimer.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
49	RB	In de begroting staat dat indien dit mogelijk is de jeugdige een startkwalificatie behaalt zijnde een diploma HAVO, VWO, MBO2 of hoger. Optimaal ontwikkelen van talent is hierbij het uitgangspunt. Door deze omschrijving lijkt het alsof VMBO-ers geen optimaal talent zijn? Past deze formulering binnen het onlangs aangenomen inclusiebeleid?	43	Omdat een jongere met een startkwalificatie meer kans heeft op het vinden van duurzaam werk heeft de gemeente de wettelijke opdracht om te stimuleren dat zoveel mogelijk jongeren ook een startkwalificatie kunnen behalen. Hiervoor is het belangrijk dat iedere jongere zijn of haar eigen talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Een jongere die een VMBO-diploma heeft behaald is nog leerplichtig en leert daarna door, meestal op een MBO-opleiding. Voor leerlingen uit het Praktijk onderwijs en/of het voortgezet speciaal onderwijs geldt het behalen van een startkwalificatie niet.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
50	RB	Het absoluut verzuim cijfer wordt van 4,5 meer dan verdubbeld naar 10,5 als streefgetal. Is het laten stijgen van verzuim geen bijzonder streefdoel? Aangegeven wordt dat deze stijging wordt verklaard door aanblijvende vluchtelingen stroom, statushouders en het grote tekort aan nieuwkomersonderwijs. Gaat het College ervan uit dat zij per definitie meer gaan verzuimen? Waar is dit op gebaseerd? Is dit op basis van ervaring of wetenschappelijk onderbouwd? Is hier geen sprake van stigmatiseren en bepalen op basis van vooroordelen?	43	Zoals in de programma-begroting is aangegeven is in het schooljaar 2022-2023 het cijfer absoluut verzuim (een leerplichte leerling heeft op enig moment geen schoolinschrijving) 21,5 per 1.000 leerlingen. Gezien dit cijfer en de oorzaken voor het absoluut verzuim (zie onder o.a het antwoord bij vraag 14 van BvR) is het niet realistisch om een streefcijfer te handhaven op het getal van 2020/2021. Vandaar dat voor de begroting 2025 en verder het streefcijfer naar boven is bijgesteld ten opzichte van de programmabegroting 2024. Zoals in de programmabegroting aangegeven is het voor bepaalde doelgroepen zeer lastig om snel een (passende) onderwijsplek te vinden. Met name door het tekort aan plekken in het nieuwkomersonderwijs, in combinatie met een verhoogde instroom van leerlingen.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
234	D66	Het absolute verzuim gaat omhoog, naar 10,5 in 2025. Dit wordt veroorzaakt door de hier verblijvende Oekrainers. Zou je dat hier niet buiten moeten laten ivm het vetekende beeld? Worden deze kosten vanaf 2025 niet meer vergoed vanuit de rijksregeling?	43	Zoals in de programma-begroting is aangegeven is in het schooljaar 2022-2023 het cijfer absoluut verzuim (een leerplichte leerling heeft op enig moment geen schoolinschrijving) gestegen. Vanwege de oorzaken van het absoluut verzuim (zie antwoord bij vraag 14 van BvR) is het niet realistisch om een streefcijfer te handhaven op het getal van 2020/2021. Vandaar dat voor de begroting 2025 en verder het streefcijfer naar boven is bijgesteld. Zoals in de programmabegroting aangegeven is het voor bepaalde doelgroepen zeer lastig om snel een (passende) onderwijsplek te vinden. Dit geldt met name voor leerlingen die zijn aangewezen op nieuwkomersonderwijs (statushouders, arbeidsmigranten, expats, Oekraïense ontheemden). Iedere leerplichtige leerling heeft recht op onderwijs ongeacht de verblijfstatus. Daarom wordt ook iedere leerplichtige leerling die op enig moment (nog) geen schoolinschrijving heeft meegeteld in het absoluut verzuim. Voor de Oekraïense ontheemden wordt geen vergoeding voor het geven van onderwijs aan de gemeente verstrekt; onbekend is op welke vergoeding deze vraag doelt.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
15	BvR	Onderwijs: Op basis van het opstellen van de begroting in juli werd er al aangegeven dat er tekorten ontstaan aan plekken voor nieuwkomers in het onderwijs. Met de aangekondigde komst van een AZC zal de vraag verder toenemen. Hoe gaat het College hier in voorzien, wat zijn de kosten voor de gemeente en de gevolgen als de subsidie de komende jaren wordt verminderd.	44	Binnenkort is een overleg ingepland met de schoolbesturen voor primair onderwijs om te bespreken hoe het onderwijs aan leerlingen van het AZC, mocht die worden geopend, het beste vorm kan worden gegeven. Voor de onderwijshuisvesting krijgt de gemeente een tegemoetkoming (de OHBA-regeling). Deze regeling gaat uit van de normbedragen uit de Modelverordening onderwijshuisvesting van de VNG (tijdelijke huisvesting). Tijdelijke huisvesting wordt voor maximaal 15 jaar neergezet. De normbedragen zijn dus voor 15 jaar. Als het AZC er minder dan 15 jaar zal zijn dan ontvangt de gemeente ook slechts een deel van die normbedragen. Zo krijgen we bij 5 jaar 70% van het bedrag dat we voor 15 jaar zouden krijgen. Bij 2 jaar is dit nog maar 45%. De normbedragen uit de model-verordening onderwijshuisvesting zijn ook (bij lange na) niet kostendekkend voor de daadwerkelijke kosten, naast de korting voor een AZC korter dan 15 jaar.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
142	Wij. Rijswijk	Welke ondersteuning krijgen de leerlingen die nu als absoluut verzuimer geregistreerd zijn?	44	Als een leerling een absoluut verzuimer is betekent dat, dat van deze leerplichtige leerling op dat moment geen schoolinschrijving bekend is. De ouders van de leerling krijgen een brief met het verzoek om te melden welke school het kind bezoekt. Bij geen reactie op deze brief gaat de leerplichtambtenaar op huisbezoek om in een gesprek met ouders te achterhalen of het kind een school bezoekt of niet. Is dit niet het geval dan zal de leerplichtambtenaar verder onderzoeken wat hiervan de oorzaak is de ouders adviseren in welke stappen zij moeten ondernemen om aan de Leerplichtwet te voldoen (bijvoorbeeld inschrijven op een school of een vrijstellingsaanvraag doen).	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
143	Wij. Rijswijk	Is het makkelijk om deze ondersteuning uit te breiden met de komst van nieuwe asielzoekers?	44	De Leerplichtwet geldt voor iedere leerplichtige leerling, de acties vanuit team leerplicht gelden dus ook voor nieuwe asielzoekers. Overigens krijgen nieuwe asielzoeker informatie van het COA over de regels die in Nederland gelden met betrekking tot de leerplicht. Statushouders in Rijswijk krijgen deze begeleiding vanuit Welzijn Rijswijk.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
109	PVDA	Het reguliere bestuurlijke overleg tussen gemeente en schoolbesturen gaat oa over jaarstukken. Zijn bv. inhoudelijke thema's zoals bv. extra inzet op taalontwikkeling van kinderen ook onderwerp van gesprek? De gemeente kan een stimulerende rol hierin spelen, in de driehoek besturen-bieb-gemeente. Gaag een toelichting op het antwoord.	45	Op bladzijde 45 gaat het over het bestuurlijk overleg met Stichting Librijn Openbaar onderwijs. Naast de jaarstukken worden ook diverse ontwikkelingen binnen het openbaar basisonderwijs in Rijswijk (en Delft) besproken. Andere thema's op het gebied van lokaal onderwijsbeleid, zoals bijvoorbeeld de hier genoemde extra inzet op taalontwikkeling, worden besproken in bestuurlijke overleggen met alle schoolbesturen en in ambtelijke overleggen met de schooldirecteuren, de beleidsmedewerkers van de schoolbesturen en overige netwerkoverleggen waarin naast het onderwijs ook andere partners vertegenwoordigd zijn.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
144	Wij. Rijswijk	Wordt in de hereiking van het IHP onderwijs ook het ontwikkelgebied plaspoelpolder en havenkwartier meegenomen?	46	Ja, bij de herijking van het IHP wordt heel de gemeente Rijswijk meegenomen, dus ook het ontwikkelgebied Plaspoelpolder en havenkwartier.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			mark van der sar
16	BvR	Leerlingenvervoer: Wij hebben veel klachten ontvangen betreft de aanbieder van leerlingenvervoer. Is dit inmiddels opgelost?	47	De prestaties blijven helaas ondermaats, ondanks dat intensieve gesprekken die in het kader van contractmanagement met de vervoerder wordt gevoerd. Het blijft onze hoogste prioriteit om de prestaties op het niveau van de afspraken te krijgen.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			sakia rovers
110	PVDA	Hoe hoog is de minimale eigen bijdrage in onze gemeente voor deelname aan voorschoolse programma's (peuteropvang).	47	Op alle Rijswijkse peuterspeelscholen wordt gewerkt met een voorschools programma. Dus iedere peuter, ongeacht of het een doelgroepkind van voorschoolse educatie is of niet, volgt daarmee een voorschools programma. Een ouder van een doelgroepkind voor de voorschoolse edcutatie betaalt een vaste lage ouderbijdrage van € 0,41 per uur en gaat 16 uur per week naar de peuterspeelschool. Een zogenaamde gemeentelijke peuter (uit een 1-verdiender of geen-verdienders gezin) betaalt in inkomensafhankelijke ouderbijdrage (tussen de € 1,07 en € 7,50 per uur) en mag 8 uur per week naar de peuterspeelschool . De ouders die recht hebben op de kinderopvangtoeslag vanuit het rijk betalen de daadwerkelijke uurprijs (€ 12,44) en krijgen via de kinderopvangtoeslag een inkomensafhankelijke tegemoetkoming terug. De ouderbijdragetabel voor de peuterspeelscholen die geldt voor de doelgroeppeuters en de gemeentelijke peuters wordt jaarlijks bijgesteld en volgt de systematiek van de bijdragetabel van de kinderopvangtoeslag zodat deze systematiek voor iedere ouder geldt ongeacht of een ouder recht heeft op de kinderopvangtoeslag of dit niet heeft en alleen gebruik kan maken van de peuteropvang .	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
145	Wij. Rijswijk	Is het WSP inmiddels ook betrokken in het het taalnetwerk?	47	Ja. Het WSP is betrokken en actief binnen het taalnetwerk.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			daniel mes

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
146	Wij. Rijswijk	Is het taalnetwerk op dit moment nog actief?	47	De partners in het taalnetwerk weten elkaar te vinden en hebben regelmatig contact. Het betreft hier de samenwerking tussen de Bibliotheek, Welzijn Rijswijk, het ROC Mondriaan, stichting Lezen en schrijven, en de gemeente (WSP en Onderwijs). In 2024 is het taalnetwerk nog niet fysiek bijeen gekomen door omstandigheden. Het voornemen is om nog in 2024 een fysieke bijeenkomst te organiseren met alle aangesloten taalpartners.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			daniel mes
111	PVDA	Hoeveel basisscholen in Rijswijk maken gebruik van de mogelijkheid om leesplezier te bevorderen? Over welke bedragen gaat het dan?	48	Alle 20 basisscholen in Rijswijk maken gebruik van de subsidie-mogelijkheid om het leesplezier te vergroten en leeskilometers te maken (de zogenaamde subsidie Taalplannen). Het totaal beschikbare budget is € 155.057,--. Dit bedrag wordt op basis van het leerlingenaantal van een school verdeeld over de 20 scholen. Afhankelijk dus van de grootte van de school gaat het per school om een maximaal subsidiebedrag tussen € 2.000,-- en € 14.000,--.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
112	PVDA	Het valt op dat het aantal te activeren inwoners in trede 2 en 3 maar zeer matig stijgt tot 2028. Welke verklaring is hiervoor te geven?	48	Deze indicatoren staan op bladzijde 61. Ze gaan over de maatschappelijke participatie. De ambitie is dat het aantal te activeren inwoners (trede 2 en 3) ieder jaar toeneemt. De aantallen die er staan moeten bij elkaar worden opgeteld. Dus bijvoorbeeld 100 in 2024 en 110 in 2025 maakt voor 2025 in totaal 210.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			lydia groenheyde
147	Wij. Rijswijk	Wie verstrekt de subsidie voor het vergroten van leesplezier en leeskilometers en om watvoor soort activiteiten gaat het dan?	48	Wij verstrekken de de subsidie voor deze activiteiten (de zogenaamde subsidie Taalplannen). Voorwaarde om in aanmerking te komen voor de subsidie is dat er wordt samengewerkt met de Bibliotheek, de school een leescoördinator aanstelt en ouderbetrokkenheid moet onderdeel zijn van de plannen. Een deel van de subsidie mag worden ingezet voor materiaal. Hierbij moet dan bijvoorbeeld gedacht worden aan de aanschaf van extra boeken voor de klas/schoolbibliotheek om het aanbod nog uitdagender te maken of aanschaf extra materiaal bij de leesmethode die niet binnen het schoolbudget hiervoor passen. Voorbeelden van activiteiten die worden aangevraagd is de Verteltante, de Schoolschrijver, organiseren van (extra) activiteiten tijdens de Nationale Voorleesdagen en/of de Kinderboekenweek, begeleiding van (voor)leesouders, informatieavonden voor ouders over belang van lezen organiseren maar bijvoorbeeld ook trainingen personeel in NT2 onderwijs.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			anita blom
148	Wij. Rijswijk	Wanneer kunnen we een voorstel verwachten rondom een regionale en lokale voor de wet van school naar duurzaam werk?	48	De invoering van de Wet van school naar duurzaam werk is uitgesteld tot 1 januari 2026. In regionaal verband werken gemeenten, onderwijs en arbeidsmarktregio aan een regionaal programma. Een concept plan van aanpak voor het opstellen hiervan is geagendeerd voor een regionaal overleg op 25 oktober 2024. We zullen binnenkort via een raadsinformatiebrief de raad over deze aanpak informeren.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
149	Wij. Rijswijk	Is er voldoende ruimte binnen de vve om ook binnen de groep vluchtelingen en asielzoekers goed peuteronderwijs te verzorgen, ook als deze straks toeneemt?	48	Met het COA zal worden overlegd of en hoe peuters van het te openen AZC al kunnen deelnemen aan activiteiten zoals een peuteropvang. Kinderopvang Morgen (de aanbieder van de voorschoolse educatie groepen) is bereid mee te denken hierover, bijvoorbeeld over een aparte groep voor peuters woonachtig op het AZC.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			john weijgertse
177	GL	Om leesplezier te vergroten en voor het maken leeskm's kunnen alle basisscholen in Rijswijk subsidie aanvragen. Om welke subsidieregeling gaat dit?	48	Dit gaat om de zogenaamde subsidieregeling Taalplannen. Dit is een gemeentelijke regeling	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
178	GL	Wat is de stavaza van het nieuw op te stellen regionaal plan voor samenwerking en maatregelen tegen voortijdig schooluitval en voor de overgang van school naar werk?	48	De invoering van de Wet van school naar duurzaam werk is uitgesteld tot 1 januari 2026. In regionaal verband werken gemeenten, onderwijs en arbeidsmarktregio aan een regionaal programma. Een concept plan van aanpak voor het opstellen hiervan is geagendeerd voor een regionaal overleg op 25 oktober 2024. We zullen binnenkort via een raadsinformatiebrief de raad over deze aanpak informeren.	Lydia Groenheijde en John Weijgertse	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			lydia groenheyde
										john weijgertse

Programma Sport, Cultuur en Recreatie										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
41	CU	Per 1-1-'26 zal de BTW voor cultuur, sporten en boeken omhoog gaan naar 21%. Is er inzicht in de impact die dit in Rijswijk zal hebben en in hoeverre is daarmee rekening gehouden in deze begroting?	50	Daar is nog geen rekening mee gehouden in deze begroting. Uit de contacten met organisaties horen wij dat de gevolgen nog lastig zijn in te schatten en er ook nog vragen leven rondom de uitwerking.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit	Bentvelzen		Veerle Leenhouts
42	CU	Welke keuzes kan of moet Rijswijk maken komende jaren als de kosten van sporten en cultuur omhoog zullen gaan en bezoekersaantallen wellicht flink dalen?	50	We hechten aan toegankelijkheid van zowel sport als cultuur. Tegelijkertijd hebben we ook te maken met de financiële situatie van de gemeente. Op dit moment is nog niet inzichtelijk wat de gevolgen zullen zijn en zijn er nog geen keuzes gemaakt.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit	Bentvelzen		
150	Wij. Rijswijk	Wat zijn indirecte subsidies? Uit de tekst blijkt nog niet een specifiek definitie.	50	Indirecte subsidies zijn het verschil tussen de directe kosten die de gemeente maakt voor de exploitatie van een maatschappelijke accommodatie minus de huuropbrengst voor een dergelijke accommodatie.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	van Damme	Bentvelzen		Veerle Leenhouts
17	BvR	Programma / beleidsproduct Sport: De lasten van de sportaccommodaties gaat de komende jaren omlaag terwijl de gemeent juist aan het groeien is moet deze niet gaan stijgen toch?	53	De lasten van de sportaccommodaties vertonen de komende jaren juist ook een stijgende lijn. Echter door de verwerking van de indirecte subsidies op het maatschappelijk vastgoed in de begroting wordt er vanaf '25 voor circa EUR 1.8 mio aan kosten gemaakt op de sportaccommodaties doorbelast van het beleidsproduct Sportaccommodaties naar het beleidsproduct Sportbeleid en activering. Dit betreft een puur administratieve handeling met als doel om de indirecte subsidiering binnen de begroting inzichtelijk te maken.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	van Damme	Bentvelzen		Jeroen
54	RB	De baten voor Media zijn 54 en de lasten in 2023 1533 en ook in 2028 verwachten we 54 lasten en 1.601.000 lasten. Welke media valt hieronder? Op welke wettelijke verplichtingen en beleidsdoelen wordt ingezet met deze investeringen? Is het wel rendabel om hier zoveel geld in te blijven steken?	54	Hier valt het openbaar bibliotheekwerk onder, uitgevoerd door de Bibliotheek aan de Vliet, en de lokale publieke omroep, op dit moment Stichting Omroep Rijswijk. Op grond van de Mediawet 2008 verzorgen we ons wettelijk aandeel in de bekostiging van de lokale omroep. Daarnaast krijgen gemeenten een wettelijke zorgplicht in de aanstaande wijziging van de Wet stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob), om de toegang tot een volwaardige openbare bibliotheek voor alle inwoners te garanderen. De bibliotheek draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen, waaronder aan digitale vaardigheden waarvoor we een specifieke uitkering ontvangen. Dat zijn genoemde baten. De baten die wij aan huur ontvangen van de Bibliotheek aan de Vliet landen in een ander beleidsproduct.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Veerle Leenhouts
55	RB	Happy Fit werkt met verschillende partijen. Zijn dit elk jaar dezelfde partijen of wisselt dit? Hoeveel van deze partijen zijn gevestigd in Rijswijk?	54	De partijen zijn hetzelfde. Sommige partijen zijn in Rijswijk of mede in Rijswijk gevestigd. Welzijn Rijswijk is bijvoorbeeld gevestigd in Rijswijk. Haaglanden Beweegt heeft ook een kantoor in Rijswijk. De partijen die niet in Rijswijk gevestigd zijn zoals de GGD zijn actief in de hele regio.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			
151	Wij. Rijswijk	Voor de kinderen die geen zwemdiploma hebben uit de groepen 6,7 en 8 van de basisschool wordt het project Zwemmen na Schooltijd voortgezet. Is er een indicatie hoeveel leerlingen dit ongeveer zullen zijn?	54	Het gaat dit jaar om 23 kinderen.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
235	D66	Wordt Happy fit ook mede bekostigd vanuit sport en preventieakkoord?	54	Nee, Happy Fit wordt niet bekostigd vanuit sport en preventieakkoord.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			
18	BvR	Onze sportparken moeten aan een aantal punten voldoen: Waarom word er bij de schilp niet goed onderhoud gepleegd en schoongemaakt? En wat zijn de kosten voor de gemeenten hievoor?	55	Aan de Schilp wordt het regulier onderhoud door de gemeente gepleegd in afwachting van de grootschalige renovatie/verduurzaming. Hiervoor is in 2024 € 150.000,- begroot, waarvan op deze datum reeds 140.000,- is uitgegeven.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen	Wit		
19	BvR	Beleidsproduct 5.2 Sportaccommodaties: De nieuwbouw van Steenvoorde school, wanneer is deze sportzaal klaar of kan deze verwacht worden?	55	De verwachting is dat de sportzaal in 2026 in exploitatie kan.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
56	RB	De Schilp moet verduurzamen en gerenoveerd worden. Hier moet in 2025 eerst nog besluitvorming in de Raad over plaatsvinden. Loopt het College hier niet teveel op vooruit?	55	Ter voorbereiding op de besluitvorming worden wel middelen gereserveerd, omdat voortgang in dit project noodzakelijk is ivm de dumava subsidie van het rijk. Besluitvorming voor het voorbereidingskrediet en het investeringskrediet verlopen uiteindelijk wel via de gemeenteraad.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
152	Wij. Rijswijk	Tussen het rijtje investeringen in de dit programma voor sport zien we niet de Marimbahal staan. Hoewel er wel geld wordt begroot voor de sloop zien we niks over nieuwbouw. Is er in de begroting rekening gehouden met nodige budgetten voor de nieuwbouw van een sporthal/sportzaal op de locatie van de Marimbahal?	55	Nee, de planvorming is nog niet in die fase dat een investeringsbudget aangevraagd kan worden bij de raad.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
153	Wij. Rijswijk	Onder het kopje 'Wat gaan we hiervoor doen' bij 5.1 worden een aantal investeringen genoemd in de sport. Zijn deze allemaal megenomen in de begroting of komen hier nog seperate voorstellen voor in 2025?	55	Deze zijn allemaal meegenomen in de begroting 2025	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
236	D66	Bij toekomstige nieuwbouw sportzalen bij scholen, wordt hierbij de verenigingen betrokken die hier gebruik van kunne gaan maken? Dit ivm hoogte en uitloop binnen de zaal, zodat het voldoet aan de door de bonden gestelde eisen?	55	Als vooraf duidelijk is wie (welke sport) hoofdgebruiker van de zaal zal zijn is de bedoeling. Voorts hanteren we bij sportzalen al gestandaardiseerde normen die hierin moeten voorzien.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Bentvelzen			
57	RB	Het College maakt tentoonstellingen in het Huis van de Stad mogelijk. Enkele jaren geleden wilden ArtiShock haar tentoonstelling in het museau voortzetten en dit behoorden niet langer tot de mogelijkheden. Kan ook aan hen, en andereRijswijkse kunstenaars, de mogelijkheid geboden worden voor een tentoonstelling?	56	Elke Rijswijkse amateurvereniging wordt de mogelijkheid geboden te exposeren in het Huis van de stad. De verenigingen worden over de mogelijkheden zeer binnenkort geïnformeerd.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Silla
179	GL	We monitoren de afspraken met Museum Rijswijk rondom de lening. We moedigen ze daarbij aan om in te zetten op het versterken van haar positie, financieel en in Rijswijk. Hoe ziet die aanmoediging eruit, wat doen jullie dan precies? En hoe dwingend is een aanmoediging?	56	Wij voeren periodiek overleg met Museum Rijswijk, zowel ambtelijk als bestuurlijk. De financiën en verbindingen in de stad zijn daarbij terugkerende onderwerpen. We denken mee, vragen om verduidelijking en wijzen op mogelijkheden voor fondsenwerving en samenwerkingen. Daar waar het buiten de subsidieafspraken valt, is het uiteindelijk de verantwoordelijkheid van het museum dit op te pakken.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Veerle Leenhouts

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
20	BvR	Beleidsproduct 5.5 Cultureel erfgoed: U blijft het Museum Rijswijk in leven houden met hoge subsidies. U blijft het museum monitoren maar afspraken worden niet nagekomen. De toekomst voor dergelijke musea ziet er niet best uit. De aangekondigde BTW verhoging zal zeker niet leiden tot een verhoging van het aantal bezoekers. Wat gaat u doen als het museum de afspraken over 2024 niet is nagekomen en er geen onderbouwd plan is, met bezuinigingen in kosten voor het komend jaar?	57	Wij zijn de mogelijkheden in kaart aan het brengen, voor het geval dat het museum eind 2024 niet aan de verplichtingen van de lening kan voldoen.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Veerle Leenhouts
58	RB	Het College blijft het museum Rijswijk steunen met subsidies. Het lijkt een bodemloze put. Een aanzienlijk deel van de subsidies wordt besteedt aan personeel. Kan het museum niet met minder personeel en meer vrijwilligers voortgezet worden?Net als het BBB museum dat geheel met vrijwilligers draaiende wordt gehouden en enkel subsidie krijgt voor een deel van het opknappen en onderhoud.	57	De subsidie wordt ingezet voor de uitvoering van activiteiten, die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijk beleid van de Cultuurvisie en de Erfgoednota. Dat gebeurt met personeel en ca. 40 vrijwilligers. Bezuinigen op personeel raakt de uitvoering van ons beleid en kan ook tot inkomstenderving leiden. Gelet op het andere karakter, inclusief andere openingstijden, is het niet te vergelijken met Museum Bescherming Bevolking.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			
180	GL	Erfgoed: wat is het voordeel om een predikaat gemeentelijk stads- en dorpsgezicht te krijgen?	57	Het voordeel van dit predikaat is dat de bestaande structuur en gevelwanden in beginsel beschermd zijn en dat alleen wijzigingen en/of sloop mag plaatsvinden met een vergunning voor een nieuwe invulling. Er kunnen geen gaten in het gevelbeeld ontstaan door vroegtijdige sloop. Dit punt is opgenomen in de door uw raad vastgestelde erfgoednota.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			
181	GL	Wilhelminapark: plaatsen een aantal kunstwerken: Zijn dit bestaande kunstwerken (uit een depot) of worden die aangekocht?	58	Het betreffen momenteel drie bestaande kunstwerken (de Rasp, Acrobaten en de Fluit) van de gemeente die op de gemeentelijke werf opgeslagen staan.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Tanja
59	RB	In het Wilhelminapark worden een aantal kunstwerken geplaatst ter herkenning. Worden hiervoor kunswerken uit de opslag gebruikt? Zo ja hoeveel kunstwerken uit de opslag en hoeveel nieuwe kunstwerken?	59	Ja, hiervoor worden kunstwerken uit de opslag gebruikt. Het betreffen momenteel drie kunstwerken (de Rasp, Acrobaten en de Fluit) van de gemeente die momenteel op de gemeentelijke werf opgeslagen staan.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Silla
231	VVD	Hoe lang loopt het voornemen al om het Wilhelminapark een 'stadspark' te maken? Is dat het niet al? Wanneer wordt dit proces als 'af' gezien?	59	We zijn nog steeds bezig met werkzaamheden om van het Wilhelminapark een stadspark te maken. We stemmen dit af op werkzaamheden in RijswijkBuiten en WarmtelinQ, we verwachten hier tot 2028 mee bezig te zijn. In december versturen we een raadsinformatiebrief met de stand van zaken.	Willem van Haasteren	Suzanne en Jeroen	Wit			Silla
										Jolanda Alserngeest

Programma Sociaal Domein										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
104	PVDA	Op pagina 5 en 61 wordt aangegeven dat de regeling voor meerkosten in de zorg wordt geschrapt. Dit kan grote gevolgen hebben voor mensen met een chronische ziekte of handicap. Hoe denkt het college de zorgtoegankelijkheid voor deze groep te blijven garanderen zonder dat dit leidt tot een toename van zorgarmoede?	61	Het afschaffen van de meerkostenregeling is één van de bezuinigingsmaatregelen vanuit de kadernota. Het is moeilijk in te schatten welke invloed het beëindigen van deze maatregel heeft voor de specifieke minimadoelgroep. Dit omdat het een niet inkomensafhankelijke maatregel betreft. Het betreft een regeling zonder inkomstenstoets welke dus toegankelijk is voor alle inkomensniveaus. Voor de minimadoelgroep blijven veel financiële maatregelen intact. We zullen alert blijven op signalen aangaande de eventuele impact van het beëindigen van deze regeling.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			Vincent Dobbe
200	CDA	In de antwoorden op schriftelijke vragen over kostenbeheersing jeugdzorg (notitie 9 oktober 2024) schetst het college een beeld van de ontwikkeling van de diverse kostensoorten in de jeugdzorg. De tabel laat zien dat bij bijna alle behandelingen het aantal lopende trajecten in 2024 flink afneemt ten opzicht van voorgaande jaren (op basis van stand okt 2024). Kan geconcludeerd worden dat het aantal behandelingen (voor bijna alle categorieën) na ingezette maatregelen fors is teruggelopen? Kan het college dit verklaren? Als deze conclusie klopt, waarom heeft het college niet eerder deze maatregelen ingezet? (notitie jeugdzorg)	61	Bij de tabel 'Zorgduur' is het van belang om onderscheid te maken tussen afgesloten trajecten en lopende trajecten. Afgesloten trajecten zijn afgerond en de zorgduur is dus een 'hard' getal. Van een lopend traject is nog niet bekend wat de uiteindelijke einddatum zal zijn. De tabel toont van alle lopende trajecten op peildatum 3 oktober 2024 wat op dat moment de gemiddelde zorgduur was. De conclusie dat bij bijna alle categorieën het aantal behandelingen is teruggelopen, is niet juist. Afgesloten trajecten en lopende trajecten zijn twee verschillende grootheden die qua aantallen niet met elkaar vergeleken moeten worden. Wat wel vergeleken kan en moet worden, is de gemiddelde zorgduur. De tabel toont dat de gemiddelde zorgduur van de lopende trajecten 'Ambulante hulp' en 'Verblijf' aan het stijgen is tov de afgesloten trajecten in het verleden.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			
201	CDA	In de 1e halfjaar rapportage 2024 heeft het college maatregelen aangekondigd voor de jeugdzorg in de notitie Uitvoeringsprogramma kostenbeheersing jeugdhulp 2024-2028. Voor 2024 wordt ingezet op besparingen van ca 1,2 mln . Kan het college ons informeren of de uitvoering volgens plan verloopt? Verwacht het college de bezuiniging van 1,2 mln dit jaar te realiseren? (vraag komt uit 1e halfjaarrap. 2024)	61	Vanaf juni 2024 zijn verschillende maatregelen gestart. Op dit moment is het nog lastig te zeggen of we de geplande besparing van 1.2 mio gaan halen. We zien een eerste positieve ontwikkeling bij het aantal cliënten in de jeugdzorg, maar dat betekent niet automatisch een financiële besparing omdat de gemiddelde kosten per cliënt aan het stijgen zijn. We zullen u op de hoogte houden van de voortgang van het uitvoeringsprogramma kostenbeheersing jeugdhulp 2024-2028.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			
237	D66	De begroting laat zien dat de mantelzorg waardring stopt na 2025, waarom is hier voor gekozen? Mantelzorg is een van de spuk's uit GALA, dit is mede om extra aandacht te geven aan de mantelzorgers en hun waardering. Hoe gaat de gemeente deze middelen wel inzetten en wat gaan we voor deze groep doen na 2025?	61	De mantelzorgwaardering stopt niet maar wordt anders vormgegeven. Het anders vormgeven levert een besparing op. In 2025 gaan we door met het onze dienstverlening zoals het faciliteren van parkeervergunningen en het vieren van de Dag van de Mantelzorger. Onze inzet voor mantelzorgers krijgt een plek in de uitvoeringsagenda welzijn en armoede.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			Ruud Beaumont
154	Wij. Rijswijk	Waarom is de streefwaarde in de eerste tabel voor de jaren 25,26 en 27 0%?	62	Deze zijn weggevallten maar we streven naar het behoud van het percentage van 81%.	Anita Blom	Anita en Vincent				
155	Wij. Rijswijk	Is er voldoende ruimte binnen alle regelingen en aanbod van activiteiten om de extra toestroom van asielzoekers straks te helpen binnen het domein inburgering?	64	Er is een verschil tussen asielzoekers en statushouders. Asielzoekers vallen namelijk niet onder de Wet inburgering en zijn omdat ze nog geen status hebben niet inburgeringsplichtig. Bij extra instroom van statushouders kan het nodig zijn om het domein van inburgering uit te breiden met extra consulenten. Echter, leidt extra instroom van asielzoekers niet per definitie tot extra toestroom van statushouders (en dus inburgeraars). Asielzoekers kunnen na afloop van hun asielprocedure namelijk overal in het land gevestigd worden.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
28	CU	Heeft het college behalve met het COA, ook met de voormalige Samenlopers gesproken over hun inzet voor integratie van asielzoekers?	65	Nee nog niet. Als we in Rijswijk asielzoekers gaan opvangen zullen we met het COA en partners in de stad het gesprek aangaan om te bepalen hoe we de inzet van vrijwilligers in het huidige ondersteuningsaanbod kunnen stimuleren.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			Remon
60	RB	In 2025 worden op 2 locaties statushouders gevestigd en vind begeleiding plaats met een passend inburgeringstraject zodat zij zo spoedig mogelijk zelfstgandig mee kunnen doen in de samenleving. Wie monitort deze inburgering? En wie bepaalt of de inburgering al dan niet geslaagd is? Zijn hier toetsingscriteria voor bepaald?	65	Statushouders zijn inburgeringsplichtig en vallen onder de Wet inburgering. Tijdens hun inburgeringstraject worden statushouders actief begeleid door consulenten inburgering. Zij hebben de regie en monitoren het geheel. In de Wet Inburgering zijn inderdaad verschillende toetsingscriteria bepaald. Een daarvan is dat statushouders binnen drie jaar hun inburgering voltooien, bij voorkeur op taalniveau B1. Aan de hand van de Wet Inburgering bepaalt de consulent inburgering of een statushouder een traject wel of niet heeft behaald.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
113	PVDA	We werken toe naar een dementievriendelijke gemeente (zie plan van aanpak). Liggen de gemeente en partners op schema, wat heeft op dit moment prioriteit (behalve Alzheimer cafe).	65	Dit onderwerp heeft zeker prioriteit, maar door het vertrek van medewerkers en de vacaturekorting was de inzet afgelopen weken iets minder. In januari 2025 wordt de inzet op dit onderwerp geïntensiveerd, bijvoorbeeld met trainingen voor medewerkers.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
114	PVDA	Inburgering nieuwkomers/statushouders: wat zijn de actuele uitkomsten van de pilot Startbanen voor statushouders? Bent u van plan deze pilot uit te breiden?	65	Uw raad wordt vòòr het kerstreces van 2024 geïnformeerd over de uitkomsten van deze pilot en het eventuele vervolgtraject.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			Remon
182	GL	De bijdrage die vanaf 2025 wordt gevraagd aan Oekraïense ontheemden, waar wordt deze aan besteed?	65	De eigen bijdrage die Oekraïense ontheemden gaan betalen, wordt afgetrokken van de vergoeding die we van het Rijk ontvangen voor hun opvang. Dit betekent dat deze eigen bijdrage geen extra inkomsten voor de gemeente oplevert.	Vincent Dobbe	Anita en Vincent	van Malsen			
225	VVD	Wat hebben de flatcoaches tot nu toe bereikt?	65	De flatcoaches zijn actief in de volgende flats in Rijswijk met tussen haakjes de aantallen inwoners: King Brederodelaan (180), Prof. Meijerslaan(80), Benedictus en Jolandaflat (188), Bernard- en Mauritsflat (180). Daar dragen zij aan de preventie van zorginzet. Bijvoorbeeld door te signaleren en met korte lijntjes door te verwijzen naar de partners zoals Florence, Cardia en de GGD. Ook door het signaleren van financiële problemen kan erger worden voorkomen. De flatcoaches versterken de leefbaarheid en sociale cohesie in de flat. Dit kan ook de-escalerend werken in het geval van irritaties en burenruzies. Dankzij de flatcoaches wonen inwoners langer zelfstandig thuis en in een prettigere, socialere omgeving.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
29	CU	Wanneer kunnen we het actieplan ombuigingen Jeugdhulp gaan ontvangen als raad?	66	In het eerste kwartaal van 2025 ontvangt de raad een eerste van jaarlijks op te stellen uitgebreide rapportage 'de staat van de Rijswijkse jeugd' Het is een rapportage waarin we breed toetsen hoe het met de Rijswijkse jeugd gaat.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			Bentvelzen
51	RB	Er is een programma Rijswijk samen dichtbij maar specialismes worden op 1 centrale plek samen gebracht. Waarom wordt dit niet centraal georganiseerd zodat het voor iedereen beschikbaar is en niet voor mensen uit steenvoorde bijvoorbeeld ver weg in het Huis van de stad.	66	Ook de financiële ontwikkelingen maken onderdeel uit van deze rapportage. Specialisten die nu los van elkaar werkzaam zijn, gaan samenwerken vanuit één werkplek. Voor de inwoners willen we aanwezig zijn op meerdere 'vindplaatsen' in de stad.	Anita Blom	Anita en Vincent				

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
61	RB	Is het voor het eerst dat ondernemers met beginnende schulden geholpen worden?	67	Sinds 2021 is de Wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) aangepast, waardoor ook ondernemers (geen rechtspersoon) onder de verantwoordelijkheid van gemeenten vallen voor hulp bij schulden. Ondernemersschulden zijn vaak complexer en vereisen specifieke expertise. Voor de wetswijziging hadden gemeenten weinig ervaring met schuldhulpverlening aan ondernemers. Sindsdien zijn gemeenten bezig met het opdoen van ervaring in deze nieuwe vorm van schuldhulpverlening en het ontdekken van de specifieke behoeften van ondernemers. Dat geldt ook voor de gemeente Rijswijk.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
156	Wij. Rijswijk	Wat is er gebeurd met het traject voor mensen in trede 1 en 2 van het participatietraject?	67	De pilot basisbanen is in mei 2024 beëindigd. De deelnemers van deze pilot zijn sindsdien actief begeleid, onder andere door het inzetten van individuele trajecten. Eind 2024 zullen wij u informeren over de evaluatie van de aanpak voor maatschappelijke participatie.		Anita en Vincent	Bentvelzen			
157	Wij. Rijswijk	De genoemde RIB RIjswijk Samen Dichtbij verwijst naar een andere RIB. Het moet 24.070 zijn.	67	Dank voor de oplettendheid.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			
183	GL	De aanpak energiearmoede bestaat voor een gedeelte uit het aanbrengen van kleine aanpassingen. Zijn er schattingen over hoeveel energie dit de inwoner scheelt en ook hoeveel geld dat bespaart?	67	TNO heeft in een onderzoek uit juli 2023 berekend dat een bezoek van een energiefixer leidt tot gemiddeld 23 euro per maand aan lagere energielasten (186 euro naar 163 euro), wat nog verder kan oplopen tot een besparing van 46 euro per maand wanneer er grondig energiebesparende maatregelen worden aangebracht in de woning. Het elektriciteitsverbruik laat een lager maandelijks verbruik zien van 34 kWh (167 kWh naar 133 kWh).	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen	Wit		
62	RB	Hier staat dat in 2025 68 inwoners van Rijswijk bij de Binnenbaan werken. Is dit een schatting voor 2025 of moet dit 2024 zijn?	68	Dit betreft een inschatting van het aantal inwoners dat in 2025 werkzaam zal zijn bij de Binnenbaan.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
244	D66	Op pagina 68 van de begroting wordt aangegeven dat de digitale dienstverlening naar minima wordt verbeterd, op pagina 81 is aangegeven dat de digitale toegankelijkheid van processen in de fysiek leefomgeving aangepakt wordt (vergunningen, meldingen, palnvorming) en...	68	Zie ook het antwoord bij vraag 240. Voor 2025 staan verschillende verbeteringen in de digitale dienstverlening gepland. De nieuwe planning: Team Vergunningen: één kwartaal uitloop, Team Juridische zaken: één kwartaal extra toegevoegd, Team VI&H: naar voren getrokken in plannen. Verbetering van de digitale dienstverlening van het sociaal domein is in 2025 voorzien.	Anita Blom	Anita en Vincent				
184	GL	Klopt het dat het op deze punten minder snel dan gehoopt verbeteringen kunnen worden waar gemaakt? inwoners zijn aan het werk bij de Binnenbaan (WSW doelgroep), hoeveel inwoners met een beschut indicatie (CAO aan de slag) zijn aan het werk?	68	Het gaat om drie inwoners die werkzaam zijn bij de Binnenbaan en vallen onder de CAO "Aan de Slag".	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
238	D66	De toegang van BW gaan we samen met Den haag uitvoeren, Wat betekent dit voor de lokale kosten? Is het zo dat Den Haag als centrum gemeente nu niet kan vertellen hoeveel mensen vanuit Rijswijk Beschermd wonen of van de andere MO taken gebruik maakt?	70	Dit heeft geen gevolgen voor de lokale kosten. Er zijn namelijk voor het project toegang BW financiële afspraken gemaakt met Den Haag. De inzet die de WMO consulenten gaan plegen voor Beschermd Wonen wordt daarbij door Den Haag gecompenseerd.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			
				In het verleden was het niet mogelijk om te achterhalen hoeveel mensen vanuit Rijswijk gebruik maakten van BW en MO. Sinds de regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijk Opvang echter is aangenomen is er een intensieve ambtelijke samenwerking waaruit een regiorapportage ontstaan. Hierin staan cijfers vermeld over gemeente van herkomst. Zo is het mogelijk te zien hoeveel inwoners uit Rijswijk gebruik maken van Beschermd Wonen en Maatschappelijk opvang. Kleine kanttekening bij Maatschappelijk Opvang is dat hier bij een grote groep het niet duidelijk is wat hun originele gemeente van herkomst is omdat ze bijvoorbeeld al langere tijd op straat leven.						
63	RB	Als de consultant bij school zo succesvol is waarom wordt er dan niet voor gekozen om de inzet hiervan te verhogen? Door vroeg te investeren voorkomen we toch veel hogere kosten als de problemen later pas aangepakt worden?	71	In 2024 zijn de uren Consulent Zorg en Onderwijs (eigenlijke benaming van de Consulent in de School) uitgebreid van 2 naar 3 consulenten. We streven naar verdere uitbreiding in 2025. Dat zal in overleg met de scholen gerealiseerd worden, waarbij de eventuele uitbreidingskosten in de 1e halfjaarrapportage 2025 worden meegenomen.	Anita Blom	Anita en Vincent	Bentvelzen			
158	Wij. Rijswijk	De link is niet toegevoegd	72	Het gaat hier over het rapport 'Grip en Sturing op de kosten van Jeugdhulp'. Het idee bij het opstellen was dat er een link zou worden opgenomen, dit is niet gedaan. Excuus.	Anita Blom	Anita en Vincent				Ruud Beaumont

Programma Volksgezondheid en Mileu										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
64	RB	Bij riolering worden de kosten steeds hoger. Moeten de inwoners daardoor komende jaren ook steeds meer betalen? Ook de baten bij afval worden steeds hoger. Kunt u dit nader duiden?	73	De in de tabel genoemde kosten voor de riolering komen uit het Gemeentelijk Riolerings- en Waterplan Rijswijk die in de raadsvergadering van 15-6-2021 is vastgesteld. In 2025 wordt een nieuw plan opgesteld en dan zal opnieuw naar de kosten worden gekeken en dan zal ook inzichtelijk gemaakt worden wat voor een effect dit heeft op de rioolheffing. Net als de rioolheffing is de afvalstoffenheffing een gesloten systeem, de baten moeten gelijk zijn aan de kosten met een maximale kostendekkendheid van 100%.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			
21	BvR	Dierenwelzijn: We moedigen het chippen van katten aan. Wat bedoelt u daar mee? Wellicht beter het chippen van katten te verplichten .	74	Er is landelijke wetgeving in de maak voor een chipplicht katten. Zolang die wetgeving nog niet van kracht is werken we samen met de dierenklinieken in Rijswijk om in de landelijke actiemaand juni katten te laten chippen tegen een sterk gereduceerd tarief.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Bentvelzen			Kitty Vollering
65	RB	Kan het invoeren van milieuzones niet uitgesteld worden met een jaar? Net zoals bijvoorbeeld de gemeente Den Haag die er bewust voor kiest dit uit te stellen. Beseft u zich wat dit voor (kleine) ondernemers betekent? En bent u bereid met hen in gesprek te gaan?	74	Een vergelijking met Den Haag is niet correct omdat het een zero-emissiezone Den Haag werkt aan de invoering van een zero-emissiezone. Een maatregel die ingrijpend is voor grote en kleine ondernemers. Vanaf 1 januari 2025 mogen gemeenten een zero emissiezone invoeren voor oa. bestelauto's. Uw raad heeft ervoor gekozen om geen voorloper te zijn bij de invoering van zero emissiezone. Dit gelet op de investeringskosten daarvan en de gevolgen voor de kleine ondernemers die nog geen zero emissie bestelauto kunnen aanschaffen. Verder is er een participatietraject gevolg voor de invoering en uitbreiding van de milieuzone Rijswijk. We hebben de ondernemers van Rijswijk bij dit traject betrokken.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Rick Severijns
185	GL	Moedigt de gemeente naast het chippen van huisdieren ook het steriliseren aan? Op wat voor manier wordt hierover het bewustzijn vergroot bij de inwoner?	74	We hebben als gemeente een zorgplicht voor huisdieren die worden aangetroffen zonder eigenaar (vervoer, opvang en verzorging zwerfdieren) Een chip vereenvoudigd de zoektocht naar de eigenaar. Een snelle hereniging is kostenbesparend en in het belang van gemeente (kostendrager). Steriliseren van huisdieren is een keus van de eigenaar en voorlichting hierover wordt gegeven door dierenartsen/dierenklinieken.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Bentvelzen			Astrid Cairo
239	D66	Voor de gezondheid wordt Happy fit aangeboden, Happy fit is geen interventie die is goedgekeurd door het RIVM. Daarnaast werkt JOGG met andere interventies die bekostigd worden door de zorgverzekeraars, daarnaast wordt er bij de GLI en KnGG spuk middelen beschikbaar gesteld. Hoe worden deze middelen ingezet? En is het niet wenselijk door deze beschikbaarheid van deze middelen om te stoppen met Happy fit? Dit levert dan toch gelijk een behoorlijke bezuiniging op die komend jaar ingeboekt kan worden?	75	Happy Fit is een eigen Rijswijks programma. Door JOGG-gemeente te worden kan Happy Fit met erkende interventies gaan werken. We proberen de zorgverzekeraars aan te sluiten, maar de gemeente moet zelf ook een steentje bijdragen. Extra beschikbare middelen komen uit de Brede SPUK (GALA) en de SPUK IZA. We hebben geen andere extra middelen zoals de GLI of KnGG. Deze extra middelen uit de SPUK's worden juist aangewend om een JOGG-gemeente te worden en KnGG op te starten. Het is niet wenselijk om te stoppen met Happy Fit, omdat Hapy Fit partners verbindt, waarvan gemeente Rijswijk er een is. Als we zouden bezuinigen op Happy Fit kan de gemeente Rijswijk minder doen voor de gezondheid van inwoners en schuiven we meer last door naar partners als de JGZ, Welzijn Rijswijk en huisartsen.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Rick Severijns
66	RB	Er worden 200.000 euro kosten gemaakt in verband met invoering nascheiding en verwerking PHD inclusief verbrandigsbelasting. Worden deze kosten door middel van de afvalstoffenheffing rechtsreeks door de Rijswijkers betaald? Wegen deze kosten tegen de baten op?	76	De kosten voor nascheiding van PMD zijn opgenomen in de afvalstoffenheffing. De financiële uitwerking zal de komende tijd moeten uitwijzen.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			
159	Wij. Rijswijk	klopt het dat als we PMD als bron scheiding hadden gehouden we 200.000 euro hadden bespaard en dus een lagere verhoging van de afvalstofheffing hadden kunnen doorvoeren ?	76	Dat klopt.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			
186	GL	Naast het ondersteunen van gezinnen en de gezondheid van kinderen via de leefstijl zou er ook extra aandacht worden besteed aan de lagere vaccinatiegraad. Neemt de gemeente hierin nog een deel van de regie?	76	Momenteel werken JGZ en GGD aan een fijnmazige aanpak voor de regio. Er is niet een groep of een reden waarom de vaccinatiegraad daalt, dus JGZ en GGD zoeken al deze verschillende groepen en verschillende redenen uit. Als we de groepen en redenen weten kan daarop actie worden ondernomen. Overigens houdt de GGD momenteel nauwlettend gevallen van infecties in de gaten en bij de laatste update was de situatie nog onder controle.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Bentvelzen	Wit		
232	VVD	Wordt voor deze werkzaamheden in Cromvliet de openbare ruimte opengebroke? Zo ja, kan dit gecombineerd worden met andere werkzaamheden/wordt dit gecombineerd met andere werkzaamheden? Is het een noodzakelijke maatregel om 'relinen' aan te leggen? Wat is de bedoeling daarvan/wat houdt het aanleggen van relinen in en welk effect zal dat hebben op de riolering?	76	Relinen is het aanbrengen van een kunststof kous in de bestaande riolering. De lining is een paar mm dik, dus de diameter van van de riolering wordt iets kleiner; dit heeft in Cromvliet geen effect op de werking van de riolering. De werking van de riolering blijft hetzelfde. Er zijn in diverse rioolbuizen schades aangetroffen en dmv relinen is de kwaliteit van de rioolbuis weer gelijk aan een nieuwe buis. De kous wordt via de rioolput aangebracht; de openbare ruimte wordt dus niet opengebroke.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			Kitty Vollering
233	VVD	Waarom wordt het lozen van WKO-water nog niet belast? Wat is de wettelijke grondslag om WKO-water te kunnen belasten? Wat zijn de voor- en nadelen van het belasten van WKO-water?	76	Dat is op dit moment niet bekend, daarom wordt hier een onderzoek naar uitgevoerd in 2025.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			Kitty Vollering

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
35	CU	Is er voldoende geld gereserveerd in de begroting om het actieplan luchtkwaliteit en het Schone Lucht Akkoord volledig uit te voeren?	77	Het realiseren van de luchtkwaliteitsdoelen hoeft niet in 1 jaar uitgevoerd en afgerond te zijn. We werken stapsgewijs naar de verbetering van de luchtkwaliteit. Dit sluit ook aan bij de landelijke werkwijze voor de realisering van de SLA doelstelling. Het verbeteren van de luchtkwaliteit is een blijvende inspanning van de gemeente. Vooralsnog is voldoende geld gereserveerd.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Astrid Cairo
36	CU	- Zijn er ook kosten verbonden aan het invoeren/uitbreiden van een milieuzone? Zo ja, hoeveel?	77	Ja. Een voorbeeld is de investerings- en operationele kosten van de invoering van de milieuzone Prinses Beatrixlaan en de uitbreiding van de milieuzone Haagweg (raadsvoorstelnummer 23-030). De totale investeringskosten voor de invoering en uitbreiding van de milieuzone Haagweg zijn €54.800 en voor de milieuzone Prinses Beatrixlaan €333.300 en de totale operationele kosten zijn €36.875 voor de milieuzone Haagweg en €338.125 voor de milieuzone Prinses Beatrixlaan (over een periode van 5 jaar).	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Astrid Cairo
37	CU	- Hoeveel geld is er gereserveerd voor meekoppelkansen? Waar is dit bedrag op gebaseerd?	77	Bij de invoering is er rekening gehouden dat als de raad besluit over te gaan tot een zero-emissiezone voor vrachtauto's en bestelauto er dan al een bestaande netwerk van camera's zijn die verder uitgebreid kan worden.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Astrid Cairo
67	RB	De motie grof vuil ophalen 2x per jaar blijkt niet uitvoerbaar. In plaats daarvan worden andere acties uitgevoerd. Wat voor acties?	77	Het amendement is wel uitvoerbaar, zie ook RIB 24.078. Het is alleen niet haalbaar om op 2 plekken tegelijk de actie uit te voeren. De totale gevraagd acties uit het amendement worden uitgevoerd, alleen verdeeld over het jaar.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			Astrid Cairo
187	GL	Zitten we nu op koers als het gaat om gezonde lucht (gezondheidswinst 50% omhoog ten op zichte van 2016)? Dit is afgesproken in het Schone Lucht Akkoord, maar hoeveel moeten we nog inzetten om dit doel te bereiken?	78	Blijvende inzet op verbetering van de luchtkwaliteit blijft nodig. Rijswijk draagt met de maatregelen bij aan de doelstelling om in 2030 gezondheidswinst te behalen. Het RIVM rekent op basis van alle maatregelen die in Nederland worden getroffen. Uit de tweede voortgangsmeting 2024 blijkt dat in 2030 ongeveer 46% gezondheidswinst wordt behaald. Als ook de maatregelen die in het kader van klimaat worden getroffen worden meegerekend dan is de score in Nederland 50%.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Astrid Cairo
32	CU	Hoeveel geld ging oorspronkelijk naar de groenblauwe schoolpleinen? Hebben veel scholen gebruik gemaakt van deze financiering? Welk bedrag aan financiering valt precies weg?	79	Onze gemeentelijke begroting voor groenblauwe schoolpleinen was altijd €40K per jaar. Eerst voor alleen basisscholen en kwam in 2021 voort uit een samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland en hun Stimuleringsregeling Klimaatadaptie "Op Maat". De afspraak was dat Delfland subsidie beoordeelde en bij een toekenning konden wij als gemeente het subsidiebedrag verdubbelen. Hoewel meerdere scholen interesse in 2021 toonden, maakten uiteindelijk slechts twee basisscholen (Kronenburgh en Freinetschool) daadwerkelijk gebruik van de regeling. Subsidiebedragen waren als volgt: in 2022 Kronenburg € 4.749,52, in 2023 Freientschool € 5.020,00. Hoogheemraadschap heeft deze bedragen verdubbeld, conform de oude regeling. Deze subsidieregeling stopte per 1-1-2024. Vanaf dat moment hebben we het anders aangepakt, zonder een officiële subsidieregeling meer. Zo hebben wij in de zomer 2024 nog een derde groenblauw schoolplein gefinancierd (Stanislas Pro College). Totale bijdrage aan Stanislascollege is € 13.500.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Astrid Cairo
33	CU	- Hoe worden belanghebbenden nu aangemoedigd om een calamiteitenplan op te stellen? Waarom heeft het college ervoor gekozen om hierop te bezuinigen?	79	In onze RAAK-strategie stelden we voor om eerst een lokaal hitteplan op te stellen, omdat hittestress het grootste klimaatrisico bleek in Rijswijk. Voor de zomer van 2024 hebben we een eerste conceptplan laten opstellen, dit was door een externe partij. Hierbij waren relevante stakeholders zoveel mogelijk (intern als extern) bij betrokken. Dit plan kunnen wij intern zelf evalueren en indien nodig jaarlijks bijwerken. Dat kan in principe nog zonder extra budget. Of er eventuele aanvullende crisisplannen komen (droogte, wateroverlast etc). Dat is helaas zonder extra budget niet haalbaar. Dit hoeft niet direct een probleem te zijn, aangezien deze klimaatcrisisplannen momenteel niet wettelijk verplicht zijn. En daarnaast voeren wij ook nieuwe stresstesten en risico's dialogen uit vanaf 2025. We verwachten de meest relevante belanghebbenden daarbij mee te nemen.	?	Fatih en Mark	Wit			
188	GL	Is er voor het onderzoek naar de Urban Waterbuffer een poging gedaan om subsidie aan te vragen, bijvoorbeeld bij de provincie Zuid-Holland en/of het Hoogheemraadschap Delfland?	79	Voor het uitvoeren van de haalbaarheidsstudie was geen subsidie van Het Hoogheemraadschap mogelijk. We onderzoeken de mogelijkheden bij de Provincie.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Jolanda Alsemgeest

Programma Volkshuisvesting, Leefomgeving en stedelijke vernieuwing										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
68	RB	De Ambitie is om ruim 10.000 woningen te bouwen in 10-15 jaar. Komt hierdoor de leefomgeving niet onder druk te staan? En hoe verhoudt zich dit tot het steeds meer opheffen van parkeerplaatsen waardoor er steeds minder plekken beschikbaar komen dit terwijl het aantal auto's alleen maar toeneemt? Is het wel verstandig om onverminderd vast te blijven houden aan het ideaal beeld versus de werkelijkheid?	81	Tijdens de realisatiefase kan tijdelijk sprake zijn van gevolgen voor de leefbaarheid door sloop- en/of bouwactiviteiten. Daarbij wordt qua vergunningen uitgegaan van de best beschikbare technieken. De bouw van nieuwe woningen gebruikt de gemeente juist als kans om de kwaliteit van de leefomgeving te vergroten. Met de ontwikkeling van de woningen wordt tegelijkertijd gewerkt aan een duurzame en prettige leefomgeving, een passend voorzieningenaanbod en een passend parkeerregime. Bij de ontwikkeling van nieuwbouw wordt steeds berekend en door uw raad besloten hoeveel parkeerruimte er nodig is en wordt hier ook aan voldaan.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart	van Malsen		Ruben Kolfers / Arjen Stam
101	PVDA	De begroting stelt dat Rijswijk blijft investeren in gebiedsontwikkeling en woningbouw, waaronder het ontwikkelen van een warmtenet. Kan het college verduidelijken hoe zij van plan is om de betaalbaarheid van deze duurzaamheidsmaatregelen te waarborgen, zodat ook sociale huurders en mensen met een lager inkomen hiervan kunnen profiteren?	81	Op dit moment (najaar 2024) vindt samen met Rijswijk Wonen en Vidomes en HVC de verkenning plaats om te komen tot een haalbaar en betaalbaar warmtenet. Nadrukkelijk wordt gekeken naar de betaalbaarheid. Het zoeken naar optimalisatie met de huidige subsidies in combinatie met de landelijke ontwikkelingen (kamerbrief KGG) zal moeten leiden tot een voor alle groepen bewoners - en dus ook huurders en mensen met lagere inkomens - betaalbaar aanbod. Op dit moment is nog geen eenduidig antwoord over de betaalbaarheid te geven. De verwachting is dat er meer duidelijkheid kan worden geboden in het voorjaar van 2025.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit	van Malsen		Ruben Kolfers / Arjen Stam
160	Wij. Rijswijk	Onder het kopje 8.1 stadsontwikkeling wordt gesteld dat binnen de stadsontwikkeling sociale cohesie heel belangrijk is bij een groeiende stad. Welke projecten binnen beleidsproduct 8.1 dragen bij aan de bevordering van sociale cohesie in de groeiende stad?	81	Sociale cohesie is een onmisbaar onderdeel van de integrale ontwerpopgave. In het Programma Stadsontwikkeling ligt de focus op het inzichtelijk maken en adresseren van integrale, projectoverstijgende maatregelen die bijdragen aan een meer leefbare, bereikbare en toekomstbestendige stad, waaronder maatregelen op het gebied van sociale cohesie. Concreet wordt ook nu al bij nieuwe ontwikkelingen (in onder meer de grote gebiedsontwikkelingen, maar ook in de flexwoonprojecten en op bijv. de nieuwe invulling op de Trias locatie) rekening gehouden met het realiseren van voldoende ontmoetingsplekken in de openbare ruimte, gemeenschappelijke ruimtes in de nieuwbouw, buurthuisvoorzieningen (zoals in Te Werve Oost) en andere voorzieningen die de sociale cohesie bevorderen.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart			Ruben Kolfers / Arjen Stam
213	VVD	Waarom refereert u (welke locaties) daar waar het gaat om losse en zelfstandige locaties en gebiedsontwikkelingen naast de reeds genoemde (gelet het woord "onder meer" in de opsomming op blz. 89). Is binnmen de gemeente wel voldoende capaciteit om deze ontwikkelingen te begeleiden?	82	De meest concrete en omvangrijke ontwikkelingen waarnaar gerefereerd wordt staan beschreven in paragraaf 8.3.3. Daarnaast zijn er enkele kleinere en nog minder concrete ontwikkelingen die wij begeleiden. Er is voldoende capaciteit om de lopende ontwikkelingen te begeleiden. Bij nieuwe, omvangrijke initiatieven wordt steeds afgewogen op welke termijn en met welke prioriteit deze opgepakt kunnen worden. Dat betekent dat we sommige initiatieven ook niet direct op zullen kunnen pakken.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart			Ruben Kolfers
69	RB	De lasten van het bouwen zijn groter dan de baten.Komt dit door het bouwen van huurwoningen in de sociale huursector?	83	Nee, het gaat hierbij om de lasten en baten van de beleidsproducten die onder dit programma vallen. Dit heeft geen relatie tot het woningbouwprogramma in de stad (waarvoor de lasten en baten bij derde partijen liggen).	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart	van Malsen		Arjen Stam
161	Wij. Rijswijk	Hoe komt het dat we in de jaren waarin de meeste woningen worden opgeleverd de laagste budgetten hebben voor '8.1 ruimte en leefomgeving'? We hadden verwacht dat bij veel opgeleverde woningen de uitgaven voor zaken zoals kwalitatieve stadsontwikkeling en groen ook zouden oplopen. Uit de cijfers blijkt van niet, hoe komt dit?	83	De oplevering van woningen ligt altijd een aantal jaren later dan het moment dat planvorming plaatsvindt. De budgetten in de programma zien vooral op de beleids- en planvormingsfase, niet zozeer op de realisatie- en beheersfase.	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart	van Malsen		Arjen Stam
189	GL	Het aandeel hernieuwbare elektriciteit blijft op een magere 9% steken in 2028. Dat is te weinig. Heeft de gemeente zicht op het aantal huishoudens dat particulier stroom opwekt?	83	Het percentage opwek hernieuwbare elektriciteit wordt niet uitgesplitst naar particuliere opwek. Het college onderzoekt de mogelijkheden om het aandeel hernieuwbare elektriciteit te verhogen	Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit	van de Waart		Jolanda Alsemgeest
70	RB	De nadruk blijft op een groene omgeving liggen in Rijswijk. Houd dit ook in dat er voldoende aandacht is voor het groenonderhoud?	84	We voeren ons groenonderhoud uit conform het Groenbeheerplan 2024-2028 minus de bezuinigingen vanuit de Kadernota. Op het moment dat het areaal groen toeneemt, stijgen ook de beheerkosten. Dit verwerken we in de meerjarenbegroting.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			Jolanda Alsemgeest

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
162	Wij. Rijswijk	Waarom heeft het programma 'stadsontwikkeling' stilgelegd en wat waren hier de effecten van? Welke vraagstukken en/of projecten lagen in dit programma en waar hadden deze effect op? Kunnen hier relevante stukken over gedeeld worden?	85	Het doel van het programma is het maken van integrale keuzes ten aanzien van het doen van investeringen in de kwaliteit van onze stad. Het betreft hier de hele stad en niet alleen de gebiedsontwikkelingen. Dit doen we door te analyseren waar knelpunten ontstaan en hier concrete maatregelen aan te koppelen. Vervolgens zal bestuurlijk gekozen worden welke maatregelen wanneer gerealiseerd gaan worden. De maatregelen die al in beeld gebracht zijn in de Agenda Stadsontwikkeling worden nader uitgewerkt om te kunnen prioriteren. Hiervoor worden de benodigde middelen (geld en capaciteit) in beeld gebracht. Het in beeld brengen hiervan heeft stilgelegd omdat er onvoldoende capaciteit beschikbaar was om dit op te pakken. De Agenda Stadsontwikkeling is al gedeeld met en gepresenteerd aan de raad. Eén van de belangrijkste conclusies uit de Agenda Stadsontwikkeling is het verwachte tekort aan maatschappelijke voorzieningen. Vanuit het Programma Stadsontwikkeling is een opdracht geschreven om nader in beeld te brengen welke voorzieningen waar en wanneer nodig zijn. Dit project loopt al enige tijd en de resultaten zullen naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 met de raad kunnen worden gedeeld.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart			Arthur van de Poel
163	Wij. Rijswijk	Onder kopje 8.2.1. wordt aangegeven dat groen een erg belangrijke rol speelt in de identiteit van Rijswijk. Welke parken, bossen of andere grote groengebieden worden uitgebreid? In welke groengebieden wordt geïnvesteerd voor uitbreiding of worden er nieuwe groengebieden aangelegd?	85	Vergroten van het groen areaal is vanzelfsprekend lastig in een verstedelijkende regio. Prioriteit heeft bij ons dan ook het versterken van het groen qua gebruiks-, belevingswereld- en natuurwaarde. We doen dit bijvoorbeeld in de Landgoederenzone fase 1, Wilhelminapark, Lindelaan maar ook door het juiste beheer uit te voeren. De gebiedsontwikkelingen Havenkwartier, Te Werve Oost, Kessler Park en Bogaard stadscentrum worden -ondanks verdichting- groen en natuurinclusief uitgevoerd. Daarnaast hebben we definitief gekozen het slagenlandschap bij Pasgeld en de voormalige locatie de Opperd groen te houden. Binnenkort zullen wij het geactualiseerde Groenbeleid aan u presenteren waarin we onze vergroeningsambitie verder toelichten.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit	van de Waart		
164	Wij. Rijswijk	Hoe is het verbreden van de het programma stadsontwikkleing een oplossing voor het gebrek aan capaciteit waardoor het programma in 2023 werd stilgelegd? Verbreding van de opdracht op inhoud heeft weinig effect op personele inzetbaarheid?	85	De verbreding van het programma valt samen met taken die de gemeente sowieso moet gaan uitvoeren. Het gaat hier primair om het uitvoeren van de uitvoeringsagenda van de Omgevingsvisie. De omgevingsvisie stelt integrale beleidsdoelen. Denk bijvoorbeeld aan doelen op het gebied van mobiliteit, klimaatadaptatie en leefbaarheid. In de uitvoeringsagenda bepalen we integraal wat we wanneer gaan doen om deze doelstellingen te behalen. Deze uitvoeringsagenda zal worden opgesteld na vaststelling van de omgevingsvisie. Binnen diverse betrokken teams is inmiddels meer capaciteit vrijgemaakt en door extra capaciteit beschikbaar te stellen voor de programmamanager verwachten we voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor het uitvoeren van het programma.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart			
165	Wij. Rijswijk	In welke grote projecten investeerd de gemeente om rijswijk leefbaar, groen en bereikbaar te houden naast de grote woningbouwprojecten? Zijn er projecten die direct effect hebben op het toevoegen van kwaliteit aan de stad buiten het toevoegen van woningen. Hiermee bedoelen we investeringen vanuit de gemeente?	89	We investeren onder meer in onze groengebieden (zoals de Landgoederenzone, Wilhelminapark), in infraprojecten (zoals de herinrichting Lindelaan), in inrichting openbare ruimte (zoals het openbaar gebied bij de gebiedsontwikkelingen, zie het Bogaardplein) en in revitalisering van onze bedrijventerreinen (zoals het Middengebied Plaspoelpolder, met inzet van het IPP).	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	van de Waart			Arjen Stam
y	VVD	De gemeente gaat sturen op betaalbaarheid van nieuwe woningen in 2025. Welke analyse ligt aan deze keuze ten grondslag? Ook omdat nog een woonbehoefte onderzoek uitgevoerd moet worden. En, hoe relateert dit aan de stijging van de bouwkosten, is het voor ontwikkelaars wel mogelijk om betaalbare woningen re realiseren?	89	Met "betaalbaarheid" wordt op zowel sociale als middeldure (huur)woningen gedoeld. In het totale woningbouwprogramma voor Rijswijk komt reeds een aanzienlijk aandeel betaalbare woningen terug. Dat is onder andere het gevolg van de voorwaarde voor 50% betaalbare woningen in de gebiedsontwikkelingen waar WBI (Woningbouwimpuls) subsidies zijn toegekend. Analyses over de behoefte aan betaalbare woningbouw zijn er vooral op landelijk en provinciaal niveau. Vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting wordt (naar waarschijnlijkheid) straks in het Volkshuisvestingsprogramma voorgeschreven welke percentages sociale en middeldure (huur)woningen een gemeente moet nastreven. Het woonbehoefteonderzoek zal hier mede kleuring aan geven. In de nieuwe Omgevingsverordening van de Provincie en op grond van de Regionale Realisatie Agenda (RRA) wordt van gemeenten verlangd dat zij bij woningbouwontwikkelingen op 2/3 betaalbaar sturen, waarvan 1/3 sociale huur. De sturing vanuit het Rijk en de Provincie, in combinatie met komend onderzoek naar de woningvoorraad en de woonbehoefte in Rijswijk, zal dus naar verwachting leiden tot een gerichtere sturing op betaalbaarheid in ons Volkshuisvestingsprogramma.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van Malsen	van de Waart		
22	BvR	Wonen: De provincie gaat 30% sociale woningbouw stimuleren via daarvoor bestemde subsidies. Heeft de gemeente daarvan gebruik gemaakt? Of gaat de gemeente er gebruik van maken?	90	Het realiseren van betaalbare woningbouw maakt nieuwbouw voor ontwikkelaars overig niet per definitie onhaalbaar. Soms staat sturen op betaalbaarheid op gespannen voet met de haalbaarheid van woningbouwontwikkelingen. Het vraagt dan om een gezamenlijke inzet van gemeente en ontwikkelaars om ervoor te zorgen dat de vele plannen in Rijswijk desalniettemin tot realisatie komen, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat beschikbare subsidies maximaal worden benut.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van Malsen			Marije Bakkm / Wouter Jungst
166	Wij. Rijswijk	Voor de projecten aan de Verrijn Stuartlaan en Hof van Elsenburg worden nogsteeds de termen flexwooncentra en flexwoningen gebruikt in dit stuk. We begrepen tijdens een raadsinformatiesessie dat deze woningen technisch gezien geen 'flexwoningen' zijn. Klopt dat? En zo ja, waarom worden ze nogsteeds in deze stukken als flexwoningen benoemd (zie kopje 'Flexwonen Verrijn Stuartlaan...')?	90	Ja, de gemeente heeft al meermaals gebruik gemaakt van de provinciale subsidieregelingen voor sociale woningbouw (onder meer voor de Godfried Bomanslocatie en voor de Bomenbuurt) en zal dit ook blijven doen.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van Malsen			Arjen Stam
71	RB	Waarom wordt locatie de Voorde eerst opgeknapt en dan pas verkocht? Wegen de kosten op tegen de te verwachte opbrengst?	93	Het gebruik van de begrippen "flexwoningen" en "flexwooncentra" heeft onder meer te maken met de omschrijving van de subsidie van het MinBZK voor de realisatie van de locatie Lange Kleiweg / Hof van Elsenburg (2022-2024; fase 1) en de locatie Bordewijkstraat / Verrijn Stuartlaan (2025 ev; fase 2). De invulling van de locatie Bordewijkstraat / Verrijn Stuartlaan kent wel een duidelijke flexwoon component, aangezien het concept dat hier komt zich deels richt op de huisvesting van aandachtsgroepen en jongeren, waarbij ook veelal met tijdelijke huurcontracten kan worden gewerkt (zoals het zogeheten jongerencontract voor de duur van 5 jaar). Er is echter geen sprake van <u>flexwoningen</u> , aangezien het om een permanente transformatie gaat.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart	Wit		Wouter Jungst
167	Wij. Rijswijk	Deze vraag gaat over de investeringen die worden genomen onder het kopje 'investeringen in de openbare ruimte'. Zijn deze investeringen al opgenomen in deze begroting of komen hier separate voorstellen voor in 2025?	93	Het college heeft de verschillende begrippen (flexwonen, flexwoningen) reeds duidelijk geoperationaliseerd in de "Beleidsregels ter beoordeling van de ontwikkeling van tijdelijke en flexibele woonvormen in de Plaspoelpolder" (2023).	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van de Waart			Jasper Knoop
38	CU	Hoeveel geld is er gereserveerd voor de energiescans voor ondernemers?	94	De gemeente voldoet momenteel dat niet aan haar wettelijke verplichtingen tot het op juiste wijze instandhouden van De Voorde. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) heeft ons hierop gewezen en aangegeven dat de cascorestauratie niet kan wachten tot na verkoop. Zij hebben aangegeven dat als de gemeente de cascorestauratie niet oppakt, zijn dan een procedure zal starten zodat de gemeente, eventueel via de rechter, aan haar wettelijke verplichtingen gaat voldoen. Op basis van de raming van de kosten voor de cascorestauratie en de getaxeerde waarde in huidige functie zouden alle kosten voor de restauratie, de verkoop en de boekwaarde betaald kunnen worden uit de verkoopopbrengsten.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit			Martine Bakker
72	RB	Voor de herstructurering van het woonwagenkamp de Strijp wordt een investeringskrediet begroot van circa 1,6 miljoen. Daar staan geraamde grondverkoop baten tegenover van circa 200.000 euro. Wat wordt hiermee bedoeld?	94	De investering voor de Karel Doormanlaan is opgenomen in de begroting voor 2028. De aanpassing van de Slr Winston Churchilllaan valt onder het reguliere onderhoud (planning 2027). De daarbij extra opgenomen aanpassingen voor geluidsreducerende maatregelen worden betaald door de ontwikkelaars van Te Werve Oost. Dit brengt dus geen extra kosten voor de gemeente met zich mee. Voor aanpassing van de Volmerlaan en de kruising Volmerlaan/Treubstraat/Kesslerpark ter bevordering van de verkeersstromen en ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Kessler Park waren de werkzaamheden gepland in 2028, deze kosten zijn nog niet verwerkt in de begroting. De raad heeft in juli 2024 een motie aangenomen om investeringen in dit kruispunt naar voren te halen en daarvoor dekking te vinden in de herprioritering van de investeringen. De ontwikkelaars in de gebiedsontwikkeling Kessler Park dragen op termijn bij aan deze aanpassing (bijdrage bovenplansekosten, totaal ca €590.000).	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	van Malsen	van de Waart		
				In de begroting is 25.000 euro gereserveerd voor 25 energiescans voor ondernemers.						
				Woonwagenlocatie de Strijp, inclusief de huidige woonwagens, is momenteel in eigendom van de gemeente. De gemeente en Rijswijk Wonen beogen een overdracht van de locatie naar Rijswijk Wonen. De investeringen in herstructurering van standplaatsen en openbaar gebied van de locatie zijn voor verantwoordelijkheid van de gemeente en worden geraamd op 1,6 miljoen. Rijswijk Wonen zal de investering voor de nieuwe woonwagens voor haar rekening nemen (ca. 2,0 - 2,5 miljoen). De locatie zal na de herstructurering worden verkocht aan Rijswijk Wonen, met een geraamde grondopbrengst van 200.000 euro.						Arjen Stam

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
23	BvR	Wamtenet: Ruim 3 ton en 1,4 miljoen voor het warmtenet. Kan iets uitgebreider worden aangegeven waar deze gelden specifiek aan worden besteed?	95	Deze bedragen zijn niet uitsluitend voor het warmtenet. In de begroting is 300.000 euro opgenomen als werkbudget. Vanuit dit werkbudget worden verschillende onderzoeken en activiteiten betaald, zoals de communicatie over de warmtenetten, het ecologisch onderzoek naar gebouwgebonden beschermde diersoorten (het soortenmanagementplan), het opstellen van het Warmteprogramma (opvolger van de Transitievisie warmte) en de energiescans voor ondernemers. Daarnaast is circa 1.4 miljoen euro opgenomen voor de uitvoering van het Woningisolatieprogramma.	Viona de Bruyn en Ruben Kolfers	Fatih en Mark	Wit	van de Waart		

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
73	RB	Te lezen is dat er een risico inventarisatie is gemaakt waar een P&C cyclus op wordt uitgevoerd. Wordt er aan de hand van deze cyclus ook een PDCA cyclus uitgevoerd en zijn er duidelijk gestelde KPI's op deze cyclus. Wanneer er geen PDCA cyclus is hoe wordt dit dan gemonitord?	101	In het kader van de begrotingscyclus worden de risico's geregistreerd en gemonitord. In beginsel worden meerdere keren per jaar gesprekken gehouden per domein om naast de financiële en productionele ontwikkelingen ook mogelijke risico's in beeld te krijgen. De PDCA-cyclus is een onderdeel van de jaarlijks cyclische werkwijze bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme			Harry Engberts
74	RB	Waarom is er gekozen voor een extern bureau voor het uitvoeren van een risico inventarisatie voor de grondexploitatie van Rijswijk Buiten en wat waren de kosten hiervoor ?	102	Dit is onjuist en abusievelijk opgenomen in de paragraaf van de begroting. Er is geen sprake van een extern bureau voor het uitvoeren van een risico inventarisatie voor de grondexploitatie 2024 van RijswijkBuiten. Afzonderlijk van het gemeentebreed gehanteerd risicomanagementsysteem systeem is door het ProgrammaBureau RijswijkBuiten een risicoanalyse uitgevoerd op de grondexploitaties Sion - 't Haantje Woongebied en Bedrijventerrein Haantje-Pasgeld.	Harry Engberts	Danny en Siem	van de Waart			Frank de Bruijn
75	RB	De gemeente Rijswijk werkt met het systeem NARIS, zijn er ook risicomangers in dienst? Zo nee, waarom niet?	102	Er zijn geen risicomangers in dienst. De businesscontrollers monitoren samen met de verantwoordelijk manager de risico's	Harry Engberts	Danny en Siem	van de Waart			Harry Engberts
76	RB	Houdt het systeem NARIS ook rekening met menselijk falen? Zo nee, hoe wordt dit opgevangen	102	Menselijk falen maakt deel uit van de risico-analyse in NARIS.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme			Harry Engberts
77	RB	Wij schrikken van het bedrag wat hoort bij de juridische risico's en het percentage. Bent u het met ons eens dat dit voorkomen kan worden door aan de voorkant dit soort risico's beter te managen en/of in te schatten?	102	Risico's zijn niet van te voren uit te sluiten omdat veel afhangt van aantal (financiële) belangen en de doelen en drijfveren van in het maatschappelijk verkeer participerende partijen.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme			Harry Engberts
24	BvR	Voorde: in risicoparagraaf is 1,3 miljoen vermeld voor renovatie. Hoe staat het met de verkoop die voor Q24 staat gepland	103	De verkoop van De Voorde staat gepland in het voorjaar van 2025 met een verwachte gunning in juli 2025 . Voordat de levering van De Voorde zal plaatsvinden, gaat de gemeente eerst de casco restauratie uitvoeren. De casco restauratie kan echter niet eerder dan september 2025 starten, vanwege nog uit te voeren flora en fauna onderzoeken, en zal naar verwachting duren tot medio 2026. Een periode van meer dan een jaar tussen gunning en levering achten wij niet wenselijk, vandaar dat de verkoop naar 2025 is verschoven.	Harry Engberts	Danny en Siem	van de Waart	Wit		
168	Wij. Rijswijk	How wordt het juridisch risico berekend op max 20,5 miljoen?	103	Dit betreft juridische risico's die meegenomen zijn in de beoordeling van het weerstandsvermogen.	Harry Engberts	Danny en Siem	van de Waart	van Damme		Jasper Knoop / Arjen Stam
215	VVD	Volgens DNB is het niveau van energieprijzen in 2024 weer op het niveau van voor de energiecrisis. Waarom spreekt de begroting uit dat de energiecrisis voortduurt?	103	Het renterisico is een gevolg van de huidige onvoorspelbaarheid van de economie. Ook de energieprijzen zijn onvoorspelbaar ook al is de ergste crisis nu achter ons.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme			
126	PVDA	Het Ratio weerstandsvermogen wordt nu op 1,2 geraamd. Is het mogelijk om bovenstaande bezuinigen te voorkomen door een ratio weerstandvermogen van 1,1 na te streven?	105	Er is geen causaal verband tussen het weerstandsvermogen en bezuinigingen. Door het hanteren van goede beheersmaatregelen kan het voorkomen van risico's zoveel als mogelijk worden beperkt.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme			
78	RB	Hier staat dat met de verkopen in Rijswijk Buiten de netto schuldquote daalt tot een acceptabel niveau. Hoe kan het dat de wethouder van mening is dat alles hoger dan 90% acceptabel is?	107	De hoge netto schuldquote is een onontkombaar gevolg van de noodzakelijke investeringen in de komende jaren. Als de grondverkopen in Rijswijk Buiten in de die jaren gerealiseerd worden, zal de schuldenlast dalen naar een lager percentage dan nu voor de komende jaren in de meerjarenraming is opgenomen. Dit komt omdat er nu sprake is van een investering, waarbij de begrote daarmee samenhangende opbrengsten in de toekomst nog gerealiseerd worden.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme	van de Waart	nee	Frank de Bruijn mening wethouder: ma 21 okt afstemming met wethouder + Harry
219	VVD	Wat is de verwachting van de opbrengsten van de GREX in Rijswijk-Buiten? De prognose neemt af, is dit positief of negatief voor de financiële positie van de gemeente? Is al een verwachting te geven van de realisatie over 2024?	107	De verwachting van de opbrengsten in de vastgestelde grondexploitaties van 2024 zijn verwerkt in de begroting 2025- 2028. De prognose neemt jaarlijks af omdat er gronden verkocht worden en daarmee opbrengsten worden gerealiseerd, dat is in de basis positief voor de financiële positie van de gemeente. Voor 2024 is de verwachting dat de geraamde opbrengsten gerealiseerd worden. Er bestaat altijd kans dat levering van bouwka­vel(s) over de jaarwisseling heen getild zal worden.	Harry Engberts	Danny en Siem	van de Waart	van Damme		Frank de Bruijn
79	RB	Volgens de informatie van het VNG is een percentage van 130% hoog en zorgelijk. Hoe kan het dat dit door de wethouder gezien wordt als een "neutraal" profiel?	108	De netto schuldquote is tijdelijk hoger door de reeds gedane investeringen maar zal door toekomstige grondverkopen in de komende jaren dalen naar een acceptabel niveau.	Harry Engberts	Danny en Siem	van Damme			Frank de Bruijn
196	CDA	Het college noemt als financieel risico de waardering van de grondexploitatie in Rijswijk Buiten. Kan het college dit risico nader specificeren en tot welke tegenvaller kan dit leiden? Tegelijk geeft het college aan (blz 106) dat het kengetal voor de grondexploitatie zich gunstig ontwikkelt. Valt het dan met het risico wel mee?	108	Omdat de geraamde ontwikkeling van de boekwaarde van de grondexploitaties in de resterende looptijd, met name door de grondverkopen daalt, ontwikkelt het kengetal voor de grondexploitatie zich gunstig. De risico-paragraaf van de vastgestelde grondexploitaties 2024 geeft inzicht in de risico's en bedragen op dit moment gekwantificeerd € 4,333 miljoen (zie blz 104 in de begroting).	Harry Engberts	Danny en Siem	van de Waart	van Damme		René Schoffelman

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
80	RB	U geeft aan dat onkruidbeheersing op B-niveau niet meer mogelijk is door de financiële situatie, echter: Wanneer iemand door slecht onderhoud ten val komt en een ongeluk veroorzaakt kan dit verhaald worden op de gemeente nog los van het belang voor de verkeersveiligheid van onze inwoners. Zijn er reeds letselschades geclaimd? Zo ja, welk bedrag is hiervoor uitgekeerd.	111	Nee, er zijn nog geen letselschades geclaimd als gevolg van minder onkruidbeheersing op verharding.	Viona de Bruyn	Fatih en Mark	Wit			Erwin Vega

Paragraaf bedrijfsvoering										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
223	VVD	Hoeveel kosten zijn gemoeid met een aangepast functiehuis? Hoeveel extra FTE zou een aangepast functiehuis extra met zich meebrengen? Hoeveel zou het opleveren als het functiehuis niet wordt aangepast? Waarom wordt een aangepast functiehuis wenselijk geacht?	113	Doordat de gemeente 60 duizend inwoners heeft is de functiehuisherziening voor de politiek ambtsdragers een verplichting. Deze kosten bedragen 400K structureel. Voor het totale personeelsbestand bedraagt de functiehuisherziening na >60 duizend inwoners 311K structureel. De aanpassing van het functiehuis brengt geen extra fte met zich mee. De aanpassing van het functiehuis betreft de inschaling van functies. De aanpassing is wenselijk in verband met de concurrentiepositie in de regio en sluit aan op de adviezen van Berenschot en BMC in het kader van de schaa­lsprong.	Adri	Danny en Siem	Sahin			Daphne
240	D66	Digitale dienstverlening: De ontwikkelingen van een aantal applicaties en systemen wordt vertraagd. Uit het vergelijken van de 2e suppletoire en meerjarenbegroting konden wij niet af leiden wat er wordt vertraagd en wat de bredere effecten – naast de financiële – hiervan zijn.2e suppletoire begroting, pagina 7 in combinatie met begroting digitalisering pagina 115:	115	Er is een herijking geweest van het programma Digitalisering Dienstverlening, waardoor de planning iets is aangepast. Komend jaar zullen we naar verwachting aan de slag gaan met applicaties bij Burgerzaken (Maatschappelijke Ontwikkelingen), Inkomen en Participatie (Sociaal Domein) en Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugd (Sociaal Domein). Vervolgens komen naar verwachting de teams Jeugd, Onderwijs en Sport (Maatschappelijke Ontwikkelingen), Veiligheid, Inspectie en Handhaving (Maatschappelijke Ontwikkelingen) en Juridische Zaken (Bedrijfsvoering) aan de beurt.	Adri	Danny en Siem	van Damme			Jacqueline
241	D66	Vraag: welke applicaties en systemen zijn vertraagd, graag ontvangen we een overzicht.	115	zie het antwoord op vraag 240	Adri	Danny en Siem	van Damme			Jacqueline
242	D66	Zijn er ook maatschappelijke en organisatorische voordelen die daarmee nu niet worden gehaald? Is daar een inschatting van te geven?	115	De maatschappelijke en organisatorische voordelen zullen alsnog gehaald worden.	Adri	Danny en Siem	van Damme			Jacqueline
243	D66	Welk risico lopen we met vertragen als het gaat om het voorkomen van veiligheidsinbreuken?	115	De nieuwe planning/programming levert geen risico's op tav de digitale veiligheid.	Adri	Danny en Siem	van Damme			Jacqueline
81	RB	Wat zijn de kosten die horen bij aansluiting op het E-depot	116	De eenmalige kosten voor het aansluiten op het e-depot bedragen €12.000,-. Daarnaast zijn er jaarlijkse kosten van €38.000,- voor het onderhoud van de koppeling en de basisvoorziening van het e-depot.	Adri	Danny en Siem	van Damme			
216	VVD	Waarom wordt de Wpg (Wet politiegegevens) niet genoemd als relevante wetgeving? Is deze niet van toepassing op (een deel van) het werk van de Boa's?	118	Doelstelling is inderdaad ook om aan de Wpg te voldoen. Het betreft regelgeving die van toepassing is voor BOA's en leerplichtambtenaren.. De paragraaf Bedrijfsvoering gaat vooral in op de gemeentebrede bedrijfsvoeringsaspecten.	Adri	Danny en Siem	Sahin			
217	VVD	De ambitie om de verhouding vast-flexibel in een betere balans te brengen lijkt weinig ambitieus. Waarom zet u niet harder in om de externe inhuur terug te brengen?	120	Er wordt vooral ingehuurd binnen de vacatureruimte. In een stevig concurrerende arbeidsmarkt wordt met de inzet van 2 recruiters gewerkt om externe inhuur te verminderen en vacatures in te vullen met arbeidsovereenkomsten. Middels de raadsinformatiebrief Grip op inhuur is aangeven op welke wijze de inhuur wordt vermindert.	Adri	Danny en Siem	Sahin			Roel Pakkert

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
218	VVD	Er is een behoorlijke stijging van de kosten van de interne organisatie. Waarom ligt gelet de financiële situatie geen ambitie om de kosten op zijn minst gelijk te houden?	121	Als gevolg van een groeiende gemeente waarbij de voorzieningen meegroeien, zal de organisatie ook mee moeten groeien om hieraan te kunnen voldoen.	Adri	Danny en Siem	Sahin			Daphne
222	VVD	Hoeveel zou het opleveren als vacatures tijdelijk niet worden ingevuld? Denk daarbij bijv. aan een vacature voor twee maanden niet opvullen? Hoeveel zou het opleveren als bepaalde vacatures in zijn geheel niet worden ingevuld?	121	Sinds mei 2024 mag een vacature pas na 2 maanden worden ingevuld. Door een vacaturestop van 2 maanden door te voeren op de functies die de dienstverlening naar de inwoners niet zullen raken levert dit een beoogd voordeel op van 500k. (65 vacatures x 2 maanden x € 4000). Vacatures worden alleen ingevuld wanneer deze ook essentieel zijn.	Adri	Danny en Siem	Sahin			Daphne

Paragraaf lokale heffingen										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
83	RB	U geeft aan dat eigenlijk alle kosten stijgen voor een huishouden met een totaal van ong. 7,5%. Bent u het met ons eens dat de burger de prijs betaald voor de verkeerde financiële keuzes die de gemeente de afgelopen jaren heeft gemaakt? Waarom wordt ervoor gekozen om dit jaar de verhoging nagenoeg evenredig toe te passen over de diverse soorten huishoudens en is er vorig jaar bewuste gekozen voor minder verhoging bij een persoonshuishoudens versus twee en drie persoonshuishoudens? Bent u het met ons eens dat de verhoging voor eenpersoonshuishoudens onevenredig is en dat dit veelal inwoners betreft die al moeite hebben de financiën op orde te houden?	137	Sinds 2024 is het vaste tarief voor de rioolrechten woningen gesplitst naar 3 tarieven voor een-, twee- en meerpersoonshuishoudens, zodat de lasten eerlijker worden verdeeld over deze huishoudens. Daardoor daalden de lasten in 2024 voor alleenstaanden en stegen deze voor meerpersoonshuishoudens. De onderlinge verhoudingen houden we in 2025 in stand door alle tarieven evenredig te verhogen.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	
84	RB	Heeft u er rekening mee gehouden dat de verzoeken voor kwijtschelding alleen maar meer gaan stijgen en dit alleen maar meer personele kosten met zicht meebrengt en de inwoner met inkomen boven modaal hiervoor de prijs uiteindelijk gaat betalen?	137	Het aantal inwoners van Rijswijk dat kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aanvraagt neemt de laatste jaren af. Daarnaast neemt het aantal voor de kwijtschelding benodigde gegevens dat digitaal beschikbaar is toe, waardoor steeds meer kwijtschelding geautomatiseerd kan worden verleend, zonder dat daar jaarlijks een verzoek voor hoeft te worden ingediend. Wij verwachten daarom dat de personele kosten die worden gemaakt voor de uitvoering van kwijtschelding de komende jaren niet zullen toenemen.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	Remon/Jaap
85	RB	Hoe kan het dat de prijzen voor afvalstoffenheffing gaan stijgen als Avalex heeft toegezegd te gaan onderzoeken hoe het goedkoper afval kan gaan verwerken?	137	Avalex maakt onderdeel uit van de kosten van de afvalstoffenheffing. Avalex heeft voor haarzelf een taakstelling opgelegd (reeds voor een 2e keer in 3 jaar) om haar interne kosten en efficiency zo optimaal mogelijk te laten zijn. De beleidskeuzes van de gemeente (door bv te kiezen voor nascheiding) verhogen in dit geval de kosten.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme	Wit	ja	Remon/Jaap
86	RB	Heeft de gemeente er al eens over nagedacht om te gaan samenwerken met Den Haag die hun eigen vuilniswagens hebben en navraag te doen of hiervoor mogelijkheden zijn met HMS? Zo nee, waarom niet graag een toelichting.	137	Daar waar mogelijkheden zijn om bv gezamenlijk in te kopen, zullen we dat altijd onderzoeken.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme	Wit	ja	Viona
100	PVDA	Het college geeft aan dat de OZB in 2025 zal stijgen om een inhaalslag te maken in inflatiecorrectie die in de afgelopen jaren niet is doorgevoerd. Tevens stijgen de lokale lasten meer dan de gemiddelde inflatie. Hoe denkt het college dat deze lastenverzwaring impact heeft op de betaalbaarheid van wonen voor onze inwoners, met name voor de lagere inkomensgroepen, en wat zijn de plannen om deze groepen te ontzien?	137	In beginsel ontvangen mensen met een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm vrijstelling voor deze kosten. Indien het inkomen hoger is dan de bijstandsnorm dan worden deze kosten in rekening gebracht. Er is in principe geen glijdende schaal binnen het kwijtscheldingsbeleid. Er zijn momenteel ook geen mogelijkheden middels bijzondere bijstand of een andere minimaregeling.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	Viona
197	CDA	Het college wil de OZB tarieven verhogen met een extra 8% op basis van verschil van gehanteerde en werkelijke inflatie. Het staatje (op blz 138) laat zien dat het verschil met name komt door het uitzonderlijke jaar 2022 met een inflatie van 10%. In dat jaar hadden alle burgers veel last van dure boodschappen, dure brandstof etc., met andere woorden burgers hebben toen al de rekening betaald. Is dat geen overweging voor het college om nu deze extra inflatiecorrectie in de belastingen achterwege te laten?	138	Het uitgangspunt bij het vaststellen van de belastingopbrengsten is indexering met de geschatte inflatiecorrectie. Deze schatting blijkt over de afgelopen jaren te laag te zijn geweest. Dat verschil wordt vanaf 2025 gecorrigeerd. Er is daarom geen sprake van een extra correctie, maar van het inlopen van deze te lage inschatting.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	
87	RB	We zien dat er voor ongeveer een miljoen aan belastingen worden kwijtgescholden.Kan de wethouder uitleggen waarom er niet gekeken wordt naar wat iemand wel (binnen het redelijke) kan betalen? Wij zijn er van overtuigd dat werken moet lonen en als dit soort zaken worden kwijtgescholden werkt lonen toch minder. Is het College dit met ons eens?	139	De kwijtscheldingsregeling is bedoeld voor de mensen die een inkomen op of net boven het sociaal minimum hebben. Bij een aanvraag voor kwijtschelding wordt beoordeeld of iemand betalingscapaciteit heeft waaruit de belasting kan worden betaald. Is die capaciteit er niet, dan wordt de belasting kwijtgescholden. Iemand met een iets hoger inkomen en belastingcapaciteit krijgt geen volledige kwijtschelding, maar kan nog wel in aanmerking komen voor gedeeltelijke kwijtschedling. Op die manier wordt al rekening gehouden met wat iemand kan betalen.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	Remon/Jaap
88	RB	Inde begroting is beschreven dat de verwachting is dat de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de gemeente Rijswijk voor 2025 met 1,5% stijgt ten opzichte van de gemiddelde WOZ-waarde van 2024. De procentuele waardestijging ligt hiermee volgens het college in lijn met het landelijke gemiddelde. De waarderingskamer geeft echter de verwachting dat de WOZ waarde van woningen tussen de 2,5- en 4,5 procent zullen stijgen (Bron:Binnenlands bestuur 25 juni 2024). Waarom wijkt het college af van de verwachtingen van de Waarderingskamer?	140	De door de Waarderingskamer genoemde bandbreedte tussen de 2,5% en 4,5% geeft de meest voorkomende waardeontwikkeling van woningen in Nederland weer. Regionaal zijn er marktontwikkelingen waarbij er sprake is van bijvoorbeeld een daling van de woningmarkt maar ook regio's waarbij sprake is van een waardeontwikkeling van meer dan 4,5%. Op basis van de de gerealiseerde vastgoedtransacties binnen de bestaande woningvoorraad in de gemeente Rijswijk is er bij onze gemeente sprake van een gemiddelde waardestijging die afwijkt van de gemiddelde prognose van de Waarderingskamer. De gemiddelde WOZ-waarde stijgt in Rijswijk van € 349.000 naar € 354.000. Dat is een stijging van ongeveer 1,5%.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	Remon/Jaap
89	RB	Het klopt dat voor een eenpersoonshuishouden de gem. Rijswijk op dit moment over 9 gemeenten gau kosten positie 2 innemen van laagste naar hoogste belastingheffing. Echter: Voor een meerpersoonshuishouden neemt de gemeente positie 6 in van de 9 en zijn de kosten boven het gemiddelde, hoe denkt de wethouder daarover? Waarom wordt in de communicatie op social media en richting inwoners veelal gekozen om alleen de nummer 2 positie te vermelden en niet het transparante verhaal van positie 9 voor meerpersoonshuishoudens?	141	Rijswijk streeft naar woonlasten die op of onder het gemiddelde van de regio Haaglanden liggen. Op dit moment liggen onze woonlasten voor zowel de eenpersoons- als de meerpersoonshuishoudens onder dat gemiddelde.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	Remon/Jaap
90	RB	U geeft aan dat de kwijtscheldingslasten niet in de tarieven worden doorberekend? Waar komen deze lasten dan te liggen? Blijft dit dan niet gewoon een vestzak broekzak verhaal?	141	De kwijtscheldingslasten die niet in de belastingtarieven worden doorbelast worden uit de algemene middelen van de gemeente gedekt.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme		ja	Remon/Jaap
91	RB	Wat is het verschil tussen Inspectie en handhaving en personeel parkeren aangezien dit twee verschillende kostenposten zijn?	142	In de kostendekkenheid naheffingsaanslag parkeren worden zowel de kosten voor toezichhouders parkeren doorbelast als de noodzakelijke kosten van team Parkeren en het parkeerloket (onderdeel van het RCC) om het parkeersysteem draaiende te houden, meldingen over naheffingen en klachten te behandelen. In het kader van transparantie zijn deze doorbelaste kosten apart in beeld gebracht.	Jaap van Duijvenvoorde en Remon Laghuwitz	Suzanne en Jeroen	van Damme			Frank de Jong

Paragraaf financiering										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
82	RB	U geeft aan dat er met RWS inmiddels gesprekken worden gevoerd voor een andere locatie. Wat is de reden hiervan en om welke locatie gaat dit?	134	Wij zijn overeen gekomen met I&W dat door het uitstellen van de verbreding van de A4 dat de locatie Hof van Elsenburg niet langer beschikbaar hoeft te worden. Er lopen gesprekken over een alternatieve locatie.	Clairise Kenswiel – de Groot	Daphne	van de Waart			
92	RB	Hiermee wordt bereikt, dat voor de komende jaren in geval van stagnatie in de grondverkoop het risico voor de rentekosten is geminimaliseerd en zelfs sprake kan zijn van negatieve rentekosten. Dit is wel afhankelijk in hoeverre de werkelijke boekwaarde van de investeringen bovenstaande prognose zal volgen. -Kunt u aangeven wat bedoeld wordt met; is wel afhankelijk in hoeverre de werkelijke boekwaarde van de investeringen bovenstaande prognose zal volgen. Als er een kapitaaloverschot voor het plangebied RijswijkBuiten bestaat (meer financieringsmiddelen dan boekwaarde) dan worden de financieringsmiddelen gebruikt voor de overige investeringen van de gemeente. -Welke overige investeringen van de gemeente heeft u het hier?	146	In de berekening is uitgegaan van de boekwaarde op basis van de 12e herziening (gebaseerd op gegevens van 1 januari 2024). Het kan zijn dat de werkelijke boekwaarde in 2025 afwijkt van de geraamde boekwaarde in de 12e herziening. Als bijvoorbeeld de boekwaarde hoger blijkt te zijn dan de prognose dan kan dit ook hogere rentekosten met zich meebrengen. Overige investeringen van de gemeenten zijn, is bijvoorbeeld regulier onderhoud zoals vervanging van brandkranen of fietspaden asfalteren.	Clairise Kenswiel – de Groot	Daphne	van Damme			
93	RB	Voor RijswijkBuiten wordt gebruik gemaakt van fixe- en lineaire leningen. -Wat zijn fixe- en lineaire leningen? 1-maands kasgeldleningen voor overheden. -Wat zijn dit voor een leningen?	148	1-maands kasgeldleningen, zijn leningen die voor een korte periode van 1 maand wordt aangetrokken om een tekort in de kas op te lossen. Fixe leningen is een lening die aan het einde van de looptijd in één keer wordt afgelost (er zijn dus geen tussentijdse aflossingen, alleen de rente wordt jaarlijks betaald). Een lineaire lening is een lening waarbij elke periode met gelijke bedragen wordt afgelost, zodat aan het eind van de looptijd van de lening volledig is afgelost.	Clairise Kenswiel – de Groot	Daphne	van Damme			
94	RB	Woningbouwverenigingen 405 455 504 Leningen eigen personeel 108 130 152 -Waarom is er geld geleend aan woningbouwverenigingen en personeel?	149	Leningen aan eigen personeel, betreft oude hypothecaire leningen vanuit het verleden. Deze leningen zijn aflopend. Leningen aan woninbouwverenigingen zijn garantstelling waarvoor hett Rijk en de gemeenten zijn achtervang voor de garantstelling. Het WSV (waarborgfonds sociale woningbouw) garandeert voor de financiers van de leningen aan woningcorporaties de betaling van rente en aflossing. Door de garantstelling kunnen woningcorporaties tegen een gunstige rente geld lenen. Het Rijk en de gemeenten zijn achtervang voor de garantstelling	Clairise Kenswiel – de Groot	Daphne	van Damme			
95	RB	Lening AD/ Forwardlening AD. -Waar staat AD voor?	151	AD staat voor algemene Dienst	Clairise Kenswiel – de Groot	Daphne	van Damme			

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
Paragraaf RijswijkBuiten										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord

96	RB	Op dit moment zijn in Parkrijk vier hubs opgeleverd. Waardoor er 4 elektrische auto's, 4 bakfietsen en 8 elektrische fietsen beschikbaar zijn. -Kunt u aangeven hoe vaak er per dag, week of maand gebruikt wordt gemaakt vd voertuigen uit de hub? -Welke kosten heeft de gemeente Rijswijk gehad voor de aanleg van deze hub? -Zijn deze ook opgenomen in de begroting, waar?	156	- gemiddeld wordt er circa 100 keer per maand gebruik gemaakt van de beschikbare voertuigen; - De inrichtingskosten, als onderdeel van het bouw-woonrijp maken (inrichting van openbaar gebied), komen voor rekening van de grondexploitatie; - Nee, deze zijn onderdeel van de grondexploitatie	Frank de Bruijn	Rene	van de Waart			Frank de Bruin
97	RB	In de paragraaf Financiering is de invloed van RijswijkBuiten op de hoge netto schuldquote van de gemeente opgenomen. Doelstelling is om deze schuldquote snel omlaag te brengen. Ten tijde van het opstellen van de Grondexploitatie Sion-'t Haantje Woongebied Twaalfde herziening, 2024 en de Grondexploitatie Bedrijventerrein Haantje-Pasgeld, 2024 was de verwachting nog dat de totale boekwaarde in 2024 met € 2,18 miljoen en in 2025 met € 13,85 miljoen verlaagd kan worden. De afzet verloopt moeizamer dan verwacht, met name door vertraging als gevolg van juridische procedures. -Welke juridische procedures? -Op welk termijn is de verwachting dat deze zijn afgerond?	156	Ten tijde van het opstellen van de Grondexploitatie Sion-'t Haantje Woongebied Twaalfde herziening, 2024 en de Grondexploitatie Bedrijventerrein Haantje-Pasgeld, 2024 werd in de ramingen, planning en fasering rekening gehouden met twee juridische procedures. Een beroepsprocedure over de omgevingsvergunning voor de bouw van 17 woningen in de Parkas van Parkrijk is inmiddels tot en einde gekomen en de bouw is gestart. De beroepsprocedure over het bestemmingsplan Pasgeld – West bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is nog aan de orde. Het is nog onbekend wanneer de zitting plaats zal vinden, onze hoop en verwachting was en is dat deze procedure in de eerste helft van 2025 zal worden afgerond en dit is conform de planning in de vastgestelde grondexploitatie 2024.	Frank de Bruijn	Rene	van de Waart			Frank de Bruin

Subsidies										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord

98	RB	Deze kosten werden voorheen niet begroot omdat de dekking hiervoor Specifieke uitkeringen betreffen, de omvang hiervan van te voren niet met zekerheid kunnen worden bepaald en werden alleen bij de jaarrekening verantwoord. -Wat is de reden dat bovenstaande niet met zekerheid kan worden bepaald? 'Rijswijk werkt actief aan de (co-) financiering van opgaven op basis van derde geldstromen vanuit medeoverheden en private financieringsbronnen' en 'De ambtelijke organisatie richt zich actief op het werven van derde geldstromen die bijdragen aan de realisatie van beleidsdoelstellingen'. -Wie zijn die derde geldstromen, privatefinancieringsbronnen?	159	- Wat is de reden dat bovenstaande niet met zekerheid kan worden bepaald? Een begroting is en blijft een plan waarin de verwachte baten en lasten worden opgenomen. De realisatie kan daarvan afwijken. - Derde geldstromen vanuit medeoverheden en private financieringsbronnen voor gemeenten zijn aanvullende financieringsmogelijkheden die gemeenten in staat stellen om projecten en initiatieven te realiseren. 1.Medeoverheden: - Europese Subsidies: Financiering vanuit Europese programma's. Deze subsidies zijn vaak gericht op innovatie, infrastructuur, milieu en regionale ontwikkeling. - Rijkssubsidies: Subsidies en specifieke uitkeringen. - Provinciale Fondsen/Subsidies: Provincies kunnen specifieke fondsen/subsidies beschikbaar stellen voor regionale samenwerking, infrastructuur, of specifieke beleidsdoelen zoals duurzaamheid. - Intergemeentelijke Samenwerking: Gemeenten kunnen samenwerken en gezamenlijke fondsen/subsidies beheren voor regionale projecten, zoals gedeelde voorzieningen of infrastructuurprojecten. 2.Private Financieringsbronnen: - Publiek-private Samenwerkingen (PPS): Gemeenten werken samen met private investeerders of bedrijven voor de financiering en ontwikkeling van projecten. - Sponsoring en Donaties: Financiële bijdragen van bedrijven of filantropen voor specifieke projecten. - Leningen en Investerings: Kredieten van banken of investeringsfondsen voor het financieren van grote gemeenschap- of infrastructuurprojecten. - Crowdfunding: Middelen verzamelen door een groot aantal kleine bijdragen van individuen, vaak via online platforms voor specifieke lokale projecten of initiatieven.	Emiel Fasel	Wai Bun	van Damme			bernard
----	----	--	-----	---	-------------	---------	-----------	--	--	---------

Lange termijn investeringsplan										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord

103	PVDA	Het college zegt te willen investeren in het verminderen van armoede en schulden (pagina 5), en extra middelen vrij te maken voor armoedebestrijding. Welke concrete maatregelen worden overwogen om deze doelen te bereiken, en hoe wordt de effectiviteit van deze maatregelen gemonitord?	161	Uw raad wordt vòòr het kerstreces van 2024 geïnformeerd over de maatregelen die we nemen op het gebied van armoede en schuldenpreventie. Daarbij gaat het college ook nader in op de wijze van sturing en monitoring.	Anita Blom	Anita en Vincent	van Malsen			
220	VVD	Kort en goed, wat is de totale omvang van het Lange termijn investeringsplan op dit moment? Kan kort worden geschetst hoe dit zich in de loop van de tijd heeft ontwikkeld? In andere woorden, wat was de omvang van het LTI in bijv. 2018, 2019, 2020 vergeleken met nu? Is daar een stijgende trend in te zien? Is de omvang van het huidige LTI historisch (denk daarbij aan een tijdspanne van 10 jaar) gezien erg hoog? Geeft de raad met goedkeuring van de begroting ook meteen integrale goedkeuring aan al deze investeringsbudgetten? Hoeveel verwachte rente en extra leningen gaat een LTI van deze omvang de gemeente Rijswijk kosten? blz 161 en 178	161	De totale investeringsuitgaven uit de investeringsplannen meerjarenbegrotingen 2018 t/m 2025 vertonen een stijgende trend (2018: € 70,8; 2019: € 40,2; 2020: € 64,6; 2021: € 72,1; 2022: € 82,3; 2023: € 100,8; 2024: 74,1; 2025: € 89,2 mln). De raad wordt expliciet gevraagd kredieten beschikbaar te stellen voor de investeringen uit het 1e jaar van de meerjarenbegroting. Zie de laatste blz uit de meerjarenbegrotingen. De kapitaallasten (rente en afschrijvingen) van de investeringen uit het investeringsplan 2025 uit de meerjarenbegroting 2025 lopen op van € 1,2 mln in 2026 t/m € 3,5 mln in 2029. Ook hierbij is de trend stijgend.	Tineke den Hartog	Danny en Siem	van Damme			
221	VVD	De aangenomen motie Meerjarenoverzicht kosten herinrichtingen infrastructuur vroeg om een meerjarenplan over de kosten en de planning van grootschalige investeringen in de infrastructuur. Als het goed is werd ook in de Mobiliteitsstrategie aangegeven dat een overzicht zou gaan volgen over investeringen met betrekking tot verkeerveiligheid. Is dit overzicht ooit gemaakt/ontvangen door de raad? Zo nee, zou deze alsnog kunnen worden verstuurd? Nu blijkt uit de tabel investeringskredieten dat voor onder meer 'Verkeersveiligheid 2025' al een fors bedrag voor wordt vrijgemaakt. Waarom wordt hier een investeringskrediet voor vrijgemaakt terwijl de raad nog geen meerjarenplan heeft kunnen zien (aangezien de motie hierover pas recent bij het Kaderdebat is aangenomen) en, als het goed is, nog geen overzicht op grond van de Mobiliteitsstrategie naar de raad is gestuurd? In andere woorden, waar is dit investeringsbudget voor bedoeld en wat wordt hiermee gedaan? blz 167 en 206	167	In april 2024 heeft uw raad de Mobiliteitsstrategie vastgesteld. Vanuit de mobiliteitsstrategie wordt nu een uitvoeringsagenda voor 2025 en verder opgesteld. Hierin wordt verkeersveiligheid, verbeteren fiets en de ombouw van 50 naar 30 km/u meegenomen. Deze uitvoeringsagenda zal eind dit jaar door het college worden vastgesteld. De uitvoeringsagenda zal daarna ter informatie aan uw raad worden gestuurd.	Kees van Schieveen Ron den Dulk	Danny en Siem	van de Waart			Ron / Frank B

Bijlagen ev.										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord

102	PVDA	Op pagina 5 stelt het college dat zij de verkeersveiligheid wil verhogen door de snelheid in woonwijken te verlagen naar 30 km per uur. Dit wordt ook genoemd in het investeringsplan. Wat is de planning voor de uitvoering van deze maatregelen, en hoe denkt het college de verkeersveiligheid daadwerkelijk te verbeteren in kwetsbare wijken, waar nu al sprake is van overlast en gevaarlijke situaties?"	177	De ombouw van 50 km/u naar 30 km/u zoals die ook in de mobiliteitstrategie is benoemd, richt zich met name op de grotere (hoofd)wegen. Binnen de wijken is de maximale snelheid nu al 30 km/u en op een aantal 15 km/u (op erven). De planning van de maatregelen wordt opgenomen in de meerjaren investeringsplan, zie hiervoor het antwoord op vraag 221. Op wegen waar al een snelheidslimiet van 30 km/u of 15 km/u geldt, wordt waar dat nodig is lokaal gekeken op welke wijze de verkeersveligheid kan worden verbeterd.	Eric Hertogh	Fath en Mark	van de Waart			
198	CDA	Het college laat (op blz 188) de ontwikkeling van de reserves in 2025 zien. Aan de algemene dekkingsreserve wordt 0,547 mln toegevoegd (overschot op lopende exploitatie) en 3,229 mln onttrokken. Dit betekent ons inziens dat 3,2 mln aan de algemene reserve onttrokken wordt om tot een positief begrotingssaldo te komen. Is het college het eens met deze conclusie? Zo ja, moet dan niet de conclusie zijn dat komend begrotingsjaar 2025 een verwacht begrotingstekort kent van (het verschil) – 2,682 mln.?	188	Abusievelijk is het begrotingssaldo vanuit de 1e halfjaarrapportage nog zichtbaar in het verloopoverzicht van de algemene dekkingsreserve. In de bijlage treft u een addendum met daarin de juiste tabel van de algemene reserve. Daarnaast treft u in dit addendum de doorverwerking van deze wijzigingen naar: 1. De prognosticeerde balans (blz. 152) 2. De kengetallen solvabiliteit (blz. 104-106) welke 1% stijgt voor 2025 en 3-9% voor de jaarschijven daarna.	Eric Hertogh	Daphne	van Damme			
199	CDA	Het college schetst (op blz 188) een bijzonder somber beeld van het verloop van de reserves (algemene reserve plus bestemmingsreserves), te weten van 82 mln begin 2025 naar 35 mln eind 2028. Dit betekent een verlies aan reserves van 47 mln in 4 jaar tijd. De cda fractie vindt dit een zeer verontrustende ontwikkeling. Deelt het college deze opvatting? Heeft het college nog goede hoop dat zij met maatregelen dit tij kan keren? Zo nee, wat zullen volgens het college de gevolgen zijn als dit beeld realiteit wordt?	188	In de publicatie na vaststelling zal op de gemeentelijke website de juiste tabel gepresenteerd worden. Bij ongewijzigde koers is dit inderdaad een verontrustende ontwikkeling. Het college deelt dit beeld. Daarom zal het college, net als afgelopen jaar, een kadernota traject opzetten voor 2026 om het gepresenteerde tekort te dichten. Dit tekort staat nu vermeld op advies van de VNG om te laten zien wat het effect is van het beleid van het Rijk.	Eric Hertogh	Daphne	van Damme			
99	RB	Bestemmingsreserve Decentrale arbeidsvoorwaarden Deze reserve is gevormd in verband met lokale arbeidsvoorwaarden ten behoeve van vitaliteit. Wanneer de kosten hoger uitvallen dan verwacht wordt het tekort uit deze reserve onttrokken. Het betreft de dekking voor de verkoop van uren (cafetariamodel) en de bijdrage voor de aanschaf van een fiets. -Kunt u verhelderen wat bedoelt wordt met; met lokale arbeidsvoorwaarden ten behoeve van vitaliteit	189	Naast Cao gemeenten heeft de gemeente Rijswijk lokale arbeidsvoorwaarden (Rijswijkse regelingen) Een aantal lokale arbeidsvoorwaarden zijn gericht op het bijdragen aan de persoonlijke gezondheid en vitaliteit van medewerkers.	Eric Hertogh	Wai Bun	Sahin			Roel Pakkert

Begroting 2025 - 2028										
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord	Programma coördinator	Business controller	bestuurder	2e bestuurder	afgestemd met bestuurder?	Wie heeft beantwoord
25	BvR	Investeringen: probleemstraten worden voor 1,1 miljoen aangepakt. Welke straten?	206	De volgende straten worden mede gefinancierd uit de investering 'Probleemstraten: Rembrandtkade, Lindelaan fase 1, Steenlaan/Tulpstraat en Lindelaan fase 2.	Viona / Kees	Fatih en Mark	Wit			Kees v Schieveen